

»SAVINJSKI OBCAN« izdaja Občinska konferenca SZDL Žalec. Uredniški odbor: Franci Žagar (glavni urednik), Janez Kroflič (odgovorni urednik), člani: Danica Dolinšek, Marjan Drobne, Margit Juteršek, Janko Kos, Cveta Mikuž, Darko Naraglav, Dani Pfeifer, Dora Radišek, Inge Sovinc, Marjan Turičnik in Forto Turk.

Novinar: Irena Jelen-Baša
Vodja dopisništva in tajnica: Vladka Cerovšek
Lektorica: Anka Krčmar
Naslov uredništva: Žalec, Heroja staneta 1,
telefon: 711-433 ali 711-451
Grafična priprava: Savinjski občan
Tisk: ČGP Večer Maribor
Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu RK za informiranje št. 421-1/72 je časopis Savinjski občan oproščen TPD.

Prireditve za krvodajalce

Občinska organizacija RK Žalec bo v počastitev 125-letnice Rdečega križa in 35-letnice brezplačnega krvodajalstva na Slovenskem pripravila 19. novembra 1988 ob 15.30 v Domu II. slovenskega tabora v Žalcu osrednjo občinsko prireditev, na kateri bodo podelili priznanja krvodajalcem za več kot 25-kratno darovanje krvi ter diplome in jubilejna priznanja prizadevnim aktivistom RK, delovnim organizacijam in drugim, ki so kakorkoli prispevali k uspehu krvodajalstva v naši občini. V ta namen se bodo združeni gledališčniki naše občine predstavili z veseloigro Veseli dan ali Maticek se ženi.

Na prireditve so poleg krvodajalcev, aktivistov, družbenopolitičnih organizacij, delovnih organizacij in društev vabljeni tudi vsi, ki žele preživeti prijetno sobotno popoldne v družbi ljudi, ki jim solidarnost in humanost nista tuji.



Z odprtimi rokami smo vedno in bomo tudi v bodoče sprejeli vsakega iskrenega tovariša in prijatelja. Bratske vezi, ki smo jih negovali desetletja, ni mogoče skaliti skozi noč. Sedanji zaostreni mednarodni odnosi, ki so jih razširili zlasti posamezniki na odgovornih družbenih položajih, se poslanstva bratstva in enotnosti, suverenosti in medsebojnega spoštovanja gotovo ne zavedajo. Omamila jih je bitka za oblast, namesto za delo in napredek, ki je temelj medsebojnih odnosov. Pričakujemo, da bo zmagal razum in nam ohranil svobodno in neuvrščeno Jugoslavijo, pravi večina. Naši odnosi med pobratenimi občinami in tudi krajevnimi skupnostmi niso skaljeni, to pa potrjujejo tudi zadnji obiski ob praznovanju občinskega praznika v Kruševcu in Bački Palanki.

Občinska konferenca SZDL

Sporočilo predsedstva

Občinska konferenca SZDL Žalec ter druge družbenopolitične organizacije v Žalcu podpiramo dogovorjeno stališče, ki ga je zavzelo predsedstvo Republiške konference SZDL Slovenije na pobudo delovnih ljudi in občanov, da z mitingi in drugimi podobnimi oblikami ne bomo razrešili problemov v SAP Kosovu.

Sodimo namreč, da ekonomska situacija v Jugoslaviji ne dopušča, da bi s takšnimi zbori reševali nastalo situacijo.

Delovni ljudje žalske občine sicer razumemo in podpiramo zahteve po učinkovitejšem reševanju problemov na Kosovu, vendar se na mitingih pojavljajo tudi sporočila, ki rahljajo vezi bratstva in enotnosti in so celo v nasprotju z načeli AVNOJ-a.

Občani žalske občine smo ogorčeni, ker nekatere strukture in politični funkcionarji na političnih mitingih nesramno klevetajo vodilne strukture SR Slovenije in njihovo politiko.

Menimo, da je slovenska politika na pravi poti, da z demokratičnimi silami, ki so pogoj za dobro delo, uspešno zastopa naša hotenja in opravičuje zaupanje, zato jo v njenem prizadevanju v celoti podpiramo.

Prepričani smo, da bomo tudi pri sprejemanju ustavnih amandmajev sprejela stališča, ki smo jih oblikovali tudi delovni ljudje — občani žalske občine.

Vsem, ki v teh težkih dneh tako strpno in ustvarjalno zastopate interese slovenskega naroda, se najtopleje zahvaljujemo.

Ob dnevu mrtvih

**Pesem
o
zvezdah**

*Vsak človek je zase svei,
čuden, svetl in lep
kot zvezda na nebu...*

*Vsak tiho zori,
počasi in z leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.*

*Tako živimo ljudje,
Vsak zase krmari k
pogrebu.
Svetloba samo
nas druži kot zvezde na
nebu.*

*A včasih so daleč poti,
da roka v roko ne seže,
a včasih preblizu so si,
da z nohti lahko
srce kdo doseže...*

*Od tega menda
človek umre,
od tega z neba,
se zvezda ospe.*

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1988
1119880925.10

SAVINJSKI OBČAN

10 let
Leto XI
Številka 10
Oktober 1988

COŠ: Da ali ne

Dileme za ali proti sicer ni, le denarja primanjkuje

Ukinjanje celodnevne osnovne šole še vedno razburja starše otrok v žalski občini. V zadnjih tednih so problematiko celodnevne osnovne šole obravnavali ljudje v številnih organih in organizacijah, med drugimi zelo živahno tudi na seji predsedstva občinske organizacije socialistične zveze. Po zaključku redakcije, 25. oktobra, so o ukinitvi odločili delegati zborov občinske skupščine in delegati zborov uporabnikov ter zborov izvajalcev skupščine občinske izobraževalne skupnosti. Kako so se odločili delegati, bomo poročali v naslednji številki, burna razprava pa je bila že pred tem na seji izvršnega sveta.

Člani izvršnega sveta so dobili na mizo sklepe in ugotovitve koordinacijskega odbora za družbene dejavnosti, stališče vzgojno izobraževalne organizacije, občinske izobraževalne skupnosti, pa mnenje socialistične zveze. Ugotovitve vseh bi lahko strnili takole: celodnevna osnovna šola je pomenila korak naprej v našem šolstvu, toda trenutne razmere in pomanjkanje denarja silijo v ukinjanje te oblike.

Na seji so obnovili nekaj že znanih dejstev: septembra je bilo v program celodnevne osnovne šole vključenih 687 učencev osnovnih šol od skupno 4618 učencev, kar predstavlja 14,5%. Celodnevna šola je delovala v Petrovčah, Preboldu, na Gomilskem, v Grižah, Libojah, Orli vasi ter na osnovni šoli s prilagojenim pro-

gramom Ljuba Mikuš v Žalcu. Za redno delovanje teh oddelkov bi potrebovali okrog 38 starih milijard, tega denarja pa v občini enostavno ni.

S prvim oktobrom so že prenehali s celodnevno osnovno šolo na šoli Ljuba Mikuš, razen v oddelku za usposabljanje, kjer bo ta oblika še naprej, uradno pa naj bi celodnevno obliko na šoli Ljuba Mikuš ukiniteli s prvim novembrom, po sklepu delegatov zborov skupščine, ki je uvedla celodnevno osnovno šolo in jo edina tudi lahko ukine. Postopoma pa naj bi do konca šolskega leta 88/89 prenehali z delom tudi vsi ostali oddelki celodnevne šole v občini.

Razprava o ukinjanju te oblike, o moralni in materialni plati odločitve, še zlasti pa o ukinitvi celo-

dnevne osnovne šole na šoli s prilagojenim programom, je na izvršnem svetu trajala skoraj dve uri. Zelo kritičen je bil predsednik izvršnega sveta, ki je ocenil, da je kopica problemov ob ukinjanju celodnevne osnovne šole nastala zaradi nepravčasnega informiranja staršev, za pripravljen program ukinjanja pa je dejal, da je slabo pripravljen, premalo konkreten, predlagatelj pa bi po njegovem mnenju morali več operirati s številkami in analizami stroškov. »Jasno je,« je dejal Anton Bratuša, »da so časi takšni, da se bo treba marsičemu odpovedati, marsikaj ukiniti, toda stvari se je treba lotiti temeljito in bolj odgovorno. Res je izvršni svet odgovoren za stanje v občini, imamo pa tudi ostale organe, ki morajo odgovorno opraviti svoje delo.« je zaključil predsednik in zahteval, da mora biti za skupščino pripravljena temeljitejša analiza o vzrokih za ukinjanje celodnevne osnovne šole. O tem, kako se bodo odločili delegati na zasedanju zborov občinske skupščine in skupščine izobraževalne skupnosti, pa, kot že rečeno, v naslednji številki.

Irena Jelen-Baša

Četrte akontacije ne bo

Tako so sklenili člani izvršnega sveta

Letošnja dolgotrajna suša ni prizanesla tudi kmetom v žalski občini. Da bi vendarle nekoliko ublažili posledice in s tem pomagali kmečkim proizvajalcem, so na septembrski seji izvršnega sveta sklenili, da bo uprava za družbene prihodke v žalski občini vsem zavezancem davka iz kmetijske dejavnosti odpisala četrto akontacijo.

Člani posebne komisije za ugotovitev škode so ugotovili, da je

Pred zaključkom redakcije so iz uprave za družbene prihodke sporočili, da so se zdaj tudi v občinski zdravstveni skupnosti odločili za odpis plačila prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov v višini predvidene četrte akontacije.

dolgotrajna suša povzročila v žalski občini za 25.085.275.000 dinarjev škode, kar predstavlja okrog 20% narodnega dohodka v občini. Glede na katastrski dohodek v občini znaša škoda več kot 20% katastrskega dohodka.

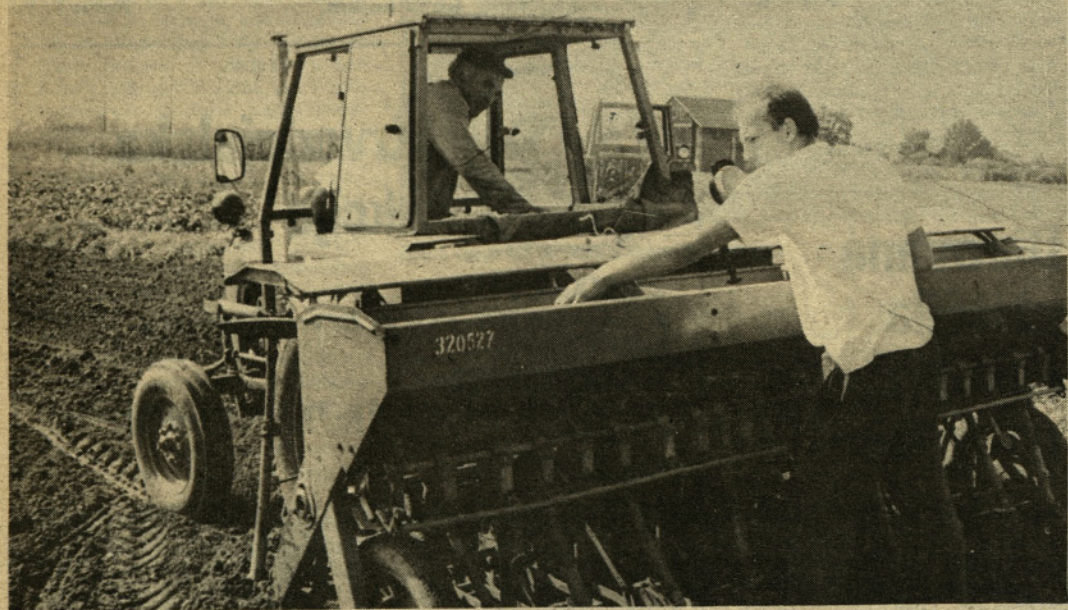
Člani izvršnega sveta so zato sklenili, da uprava za družbene prihodke odpiše vsem zavezancem davka iz kmetijske dejavnosti obveznosti v višini predvidene četrte akontacije. Člani izvršnega sveta so priporočili tudi skupnosti zdravstvenega zavarovanja, da tudi zavarovance v celoti oprosti plačila prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov v višini predvidene četrte akontacije. Temu predlogu pa v žalski zdravstveni skupnosti niso prisluhnil, čeprav so se nekatere druge občine odločile tudi za oprostitve tega prispevka.

Irena Baša

Novo telefonsko omrežje

Kljub finančnim težavam se v občini letošnji program izgradnje telefonskega omrežja uspešno uresničuje. V krajevnih skupnostih Griže in Vrbje je telefon dobilo že 250 gospodinjstev, v Libojah pa 125. V krajevni skupnosti Prebold že priključujejo naročnike v Kaplji vasi, v kratkem jih bodo tudi v Dolenji vasi, v zaključni fazi pa je primarni vod v Gornji vasi. Prišli so tudi z deli v Andražu za 60 priključkov, v Drešnji vasi pa bodo naročnike priključili na petrovško centralo, s tem pa bodo pridobili nekaj številok za Levec. Pomembna pridobitev bo tudi priključitev gasilskih siren na PTT omrežje. Takoj, ko bo pridobljeno gradbeno dovoljenje, predvidevajo, da še v tem mesecu, bodo pričeli z izgradnjo omrežja v Gotovljah in na Ložnici pri Žalcu.

JK



SETEV V GLAVNEM KONČANA. Letošnja jesen je bila, vsaj kar se vremena tiče, naklonjena kmetijem in setev ozimnih žit je v glavnem zaključena.

V Kmetijski zadrugi Savinjska dolina so kupili za okrog 250 ha semenske pšenice, kar je približno toliko kot lani. V tem mesecu so sklepali pogodbe s kmeti, načrtujejo tudi, da bodo prihodnje leto odkupili okrog 350 ton pšenice, vendar pa kmetje za setev pšenice in sklepanje pogodb niso najbolj navdušeni zaradi nizkih odkupnih cen.

V Kmetijski zadrugi so naročili tudi okrog 5 ton semenskega ječmena, načrtujejo, da ga bodo posejali na 33-ih ha, in pa nekaj ton rži.

Foto: Tone Tavčar



**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

Poslovalnica Žalec

Za dan republike vas vabimo na mini počitnice, na Kompasovo srečanje v Rovinj in na številna atraktivna potovanja!

POSEBNO UGODNO: Avstrija—Nemčija—Švica — 4 dni

Rim — 3 dni
Avtobus iz Žalca: 26. 11. 1988

KOMPAS JUGOSLAVIJA
DE Žalec vas vabi!



complete
tourist
service

Telefon:
(063) 714-155

Nastopilo je 21 enot

V Grižah je bilo minulo nedeljo občinsko tekmovanje gasilskih enot civilne zaščite iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Nastopilo jih je 21, pomerile pa so se v raznoterostih in vajo s hidrantom.

Vrstni red: 1. Gasilska enota združenega odreda, 2. enota KS

Prebold, 3. KS Vinska gora, 4. KS Letuš, 5. Gomilsko itd.

Poveljnik občinskega štaba civilne zaščite Stane Lesjak je ob koncu tekmovanja povedal, da so enote prikazale dokaj visoko znanje ter da je treba tako nadaljevati.

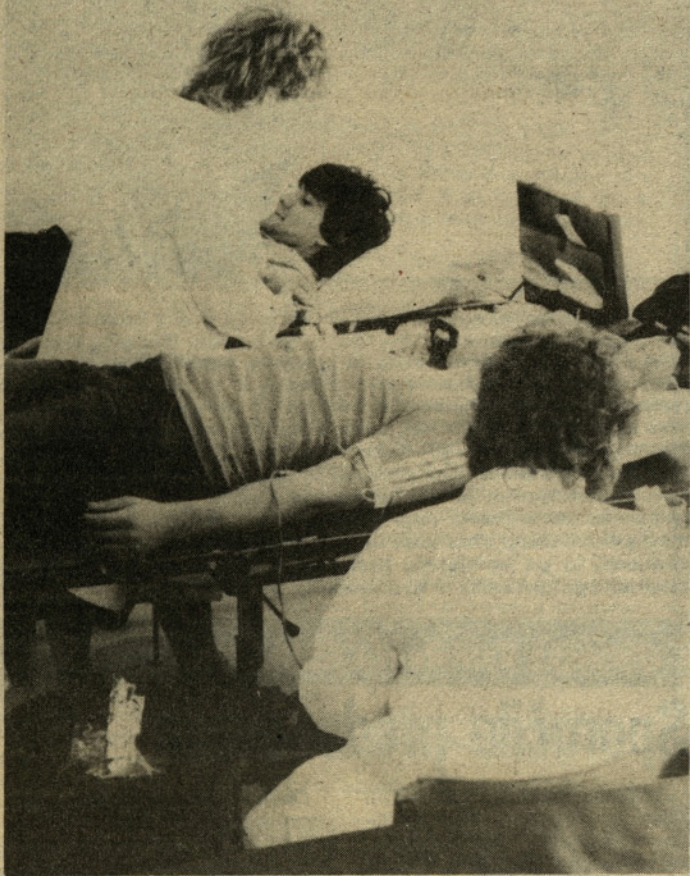
T. TAVČAR

Med krvodajalci veliko mladih

Zadnjega septembra je bila na Polzeli krvodajalska akcija, ki jo je za Zavod za transfuzijo krvi iz Ljubljane pripravila krajevna organizacija RK na Polzeli. To je bila letos že druga akcija, ki je izredno dobro uspela. K odvzemu je prišlo kar 296 krvodajalcev, naj-

več pa iz Tovarne nogavic: 137. Prijavili so se tudi štirje darovalci notranjih organov. Kot je povedal predsednik KO RK na Polzeli Marjan Palir, je bilo na tej akciji več takih, ki so kri darovali prvič.

T. TAVČAR



Srečanje invalidov

Društvo invalidov občine Žalec je v Vrbju — v Domu krajanov pripravilo srečanje invalidov celjske regije. Na srečanju s kulturno-umetniškimi programom so opozorili na težak socialni položaj invalidov, saj število prizadetih zaradi telesnih in duševnih okvar naglo narašča, nekateri pa sploh ne morejo normalno živeti brez posebnih oblik družbenih pomoči. Problematično je tudi zdravstveno varstvo težjih invalidov, zato bo potrebna drugačna rehabilitacija in varovanje njihovih pripomočkov. Primanjkuje namreč nekaterih ortopedskih pripomočkov, prav pa bi bilo, da invalidi, vsaj nekateri ob nakupu ne bi pla-

čevali participacije. Več pozornosti bi morali nameniti tudi drugim socialnim vprašanjem invalidov, med drugim tudi izselitvi iz blokov, saj nekaterim njihova invalidnina ne zadošča niti za plačilo stanarine. Takšna in podobna vprašanja so nanizali na srečanju, ki je bilo hkrati tudi priložnost, da v družbi sebi enakih pozabijo na vsakodnevne težave, ki jih morajo premagovati poleg svoje invalidnosti.

Dogovorili so se, da se prihodnje leto zopet snidejo, kje, pa je zaenkrat še skrivnost, so dejali.

—jg

Upokojenci bodo razstavili ročna dela

Delovanje zveze društev upokojencev žalske občine

Pred nekaj tedni so se pred jamo Pekel zbrali člani kolesarskih sekcij društev upokojencev žalske občine. To je bila le ena akcij, ki so jo organizirali v zvezi društev upokojencev, več o delu zveze pa sta povedala predsednik zveze društev upokojencev žalske občine Marjan Rojnik in tajnik Stanko Golavšek.

Zvezo so upokojenci ustanovili pred nekaj leti, in sicer z namenom, da bi usklajevala delo dvanajstih društev upokojencev, kolikor jih je v žalski občini. V teh dvanajstih društev je včlanjenih 4091 upokojencev, skupno število upokojencev v občini pa je bilo konec lanskega leta 5873.

Člani zveze društev delujejo predvsem na družbenopoliti-

tičnem področju, na športno-rekreativnem in izletniškem; letos so npr. poleg srečanja kolesarjev pripravili tudi tekmovanje v nabiranju gob na Brnici, precej zanimanja pa je med člani tudi za balinanje, kegljanje, telovadbo, ribolov, strelstvo, za pohode in šahiranje.

Delovni so tudi na kulturnem področju, zlasti v pevskih zborih ter godbi na pihala. Poleg krajevnih proslav se redno udeležujejo raznih tekmovanj in revij.

Še pred koncem letošnjega leta nameravajo v zvezi društev organizirati razstavo ročnih del upokojencev. Razstavo načrtujejo v Žalcu.

Letos so načrtovali tudi organizacijo tedna upokojencev, s čimer bi se vključili v program prirreditve žalske ob-

Koliko po novem za prometne prekrške?

Nekaj novosti o prometnih prekrških smo navedli že v prejšnji številki časnika, tokrat pa omenjamo le tiste, za katere pogosto kršilci sploh ne vedo, da so jih storili, ali pa so najpogostejši na naših cestah. Glede na to, da so se z novim zakonom kazni zvišale v poprečju za desetkrat, nekatere pa še več, je prav, da udeležence v prometu opozorimo, za kakšne prekrške gre in v kakšnem znesku bodo morali plačati zanj.

Denarno kazen 20.000 din bo na kraju prekrška dolžan plačati udeleženec, ki:

— kot voznik ne bo ustavil vozila za ustavljenim avtobusom na postajališču, kjer morajo pešci čez prometni ali kolesarski pas;

— bo z vozilom v naselju prekorajčil dovoljeno hitrost za 10 do 30 kilometrov ali zunaj naselja za 30 do 50 kilometrov;

— voznik, ki se v primerni razdalji pred križiščem ne bo pravilno razvrstil na prometni pas, po katerem bo peljal skozi križišče;

— voznik, ki bo pred prehodom za pešce oziroma na njem prehitel drugo vozilo;

— voznik, ki ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti ne bo označil vozila, ki ga bo vlekel s prižganimi rdečimi lučmi ali s prižgano rumeno vrtečo se lučjo;

— voznik, ki od prvega somraka oziroma do popolne zdnitve in podnevi ob zmanjšani vidljivosti ne bo imel prižganih zasenčenih luči (motoristi morajo imeti prižgano luč podnevi in ponoči);

— voznik, ki v megli ne bo imel prižganih zasenčenih luči ali tistih za meglo oziroma kratkih luči in tistih za meglo hkrati. Enaka kazen je predpisana tudi za tiste, ki uporabljajo luči za

meglo, pa za to ni potrebe.

— Voznik in sopotnik na motornem kolesu brez varnostnih čelad;

— pešec, ki bo hodil po vozišču, če je ob njem pločnik;

— pešec, ki na označenem prehodu ne bo upošteval rdeče luči na semaforju.

Denarna kazen 15.000 din je predpisana na kraju samem za:

— voznika, ki bo v naselju prekorajčil dovoljeno hitrost do 10 kilometrov, zunaj njega pa od 10 do 30 kilometrov;

— voznika, ki bo pri zeleni luči zapeljal v križišče in bo zaradi gostote prometa ostal v njem, ter s tem onemogočal promet vozil z bočne strani;

— voznik, ki bo vlekel drugo vozilo s hitrostjo več kot 40 km/h, ali če bodo v vlečnem vozilu potniki;

— kolesar ali motorist, ki ne bo vozil ob robu vozišča ali po kolesarski stezi, pa tudi, če bo sta vozila vozila vzporedno;

— voznika, ki bo vozil po površinah, ki niso namenjena prometu vozil (zelenicah, pločniki, steze za pešce);

— kolesarja ali motorista, ki ne bo držal krmila oziroma ga bo vlekel drugo vozilo;

— voznika, ki bo vlekel ali prevažal predmete, ki ga pri vožnji ovirajo oziroma predstavljajo nevarnost za druge udeležence v prometu (kolesar s kosov, vilami ipd.);

— pešca, ki zunaj naselja ne hodi po levi strani;

— pešca, ki hodi po vozišču vzporedno z drugim pešcem;

— pešca, ki prečka vozišče neprevidno in ne po najkrajši poti ali če prečka vozišče izven označenega prehoda za pešce, če ta ni več kot 100 metrov oddaljen (taka »črna prehoda« sta v Žalcu pri trgovini Borovo in pri pekarni);

— pešec, ki prečka vozišče tam, kjer ni označenega prehoda, vendar tako, da pri tem ovira promet;

— udeleženec, ki ne upošteva prometnih znakov, razen tistih, ki se nanašajo za omejitve hitrosti (voznja v prepovedano smer, zavijanje v prepovedano smer, vključevanje v promet s prepovedane smeri).

Denarna kazen v višini 10.000 din je predpisana za:

— neprijetost z varnostnim pasom za voznika in sopotnike, če so varnostni pasovi vgrajeni;

— vožnjo otroka do starosti 12 let na prednjem sedežu;

— za vožnjo po prometnih površinah, ki niso namenjena vozilu, ki ga voznik upravlja;

— zmanjšano hitrost, ki ovira normalen promet;

— vožnjo zunaj naselja, ki je za 10 kilometrov prekorajčena od dovoljene;

— voznika, ki ne bo imel na priklopi predpisane registrske tablice.

Denarno kazen 5.000 din bodo miličniki na kraju izrekli za:

— brezpotrebno uporabo zvočnih signalov

— za neprižgane zasenčene luči v predoru

— za odpiranje vrat na zastavljenem in parkiranem vozilu, s čimer bi bili ovirani ostali udeleženci v prometu.

Predlog za uvedbo postopka sodniku za prekrške, za katere je poleg denarne kazni od 40 do 200 tisoč din ali zaporne kazni do 60 dni ter obvezen varnostni ukrep prepovedi vožnje za čas od treh mesecev do enega leta, pa bo posredovan v naslednjih primerih:

— če voznik ne bo ustavil na cesti z dvema prometnima pasovima vozilu, označenemu za prevoz otrok, ki bo zastavljeno in mu bo voznik pripeljal naproti ali bo vozil za njim;

— če bo voznik prekorajčil dovoljeno hitrost za 30 kilometrov v naselju oziroma 50 kilometrov zunaj naselja, kar velja

tudi za čestne odseke, kjer je omejitve hitrosti označena s postavljenimi prometnimi znaki;

— če bo voznik vozil mimo ustavljene kolone ali jo bo začel prehitovati, ko se bo ta premikala;

— če bo voznik vozil v »škarje«;

— če bo voznik začel prehitovati ali bo vozil mimo kolone in se pri tem ne bo mogel brez oviranja oz. ogrožanja drugih vrtniti na svojo stran ceste. Enako velja za voznika, ki bo prehitel po odstavnem pasu, ločenem z rumeno črto;

— za prehitovanje pod vrhom klanca ali v slabo preglednem ovinku;

— za prehitovanje stoječega vozila pred označenim prehodom za pešce, ko ti prečkajo cesto;

— za neustavitev pred označenim prehodom za pešce pri rdeči luči na semaforju ali miličnikovem urejanju prometa;

— za vožnjo pod vplivom mamil ali zdravil, ki so označena, da jih ni dovoljeno jemati med vožnjo ali pred njo;

— za vožnjo pod vplivom alkohola, kar velja tudi za poklicne voznike in inštruktorje;

— za voznikovo ali inštruktorjevo odklonitev preizkusa alkohola ali analize krvi;

— za vožnjo v času prepovedi, ki je vpisana v vozniskem dovoljenju, ali če mu je le-to odvzeto.

Za vse tiste, ki bodo v dveh letih zapored ali večkrat kaznovani zaradi vožnje pod vplivom alkohola, mamil ali zdravil, zaradi vožnje brez vozniskega izpita oziroma v času trajanja varstvenega ukrepa ali zato, ker jim je začasno odvzeto voznisko dovoljenje, pa je zagrožena kazen obveznega zapora od 15 do 60 dni.

Franc Klanjšek

Programsko volilna konferenca občinske strelske zveze

Napredek v strelskem športu

V Žalcu je bila pred dnevi programsko-volilna konferenca Občinske strelske zveze Žalec. O delu dvoletnega mandata sta poročala predsednik občinske strelske zveze Marjan Žohar in predsednik strokovne komisije pri zvezi Anton Mastnak. Iz poročil obeh je razvidno, da je bilo delo nadvse uspešno. Zelo aktivnih je šest družin, ostali dve pa sta manj aktivni. Veliko je bilo v teh dveh letih storjenega na strelskih objektih. Tako so na Polzeli in v Libojah obnovili strelišče za MK puško, v Braslovčah so zgradili novo strelišče za vojaško puško, v gradnji pa je novo strelišče z 20 strelnimi mesti v Šempetru za MK puško. Prva tekmovanja so tu že bila, vendar pa je treba marsikaj še urediti. Strelci v omenjenih krajih so opravili več sto udarniških ur, pomagale pa so jim tudi delovne organizacije.

Na področju tekmovalnega športa so do sedaj dosegli največji uspeh. Tako so strelci Žalca (o tem smo že poročali) postali

republiški prvaki z vojaško puško, dosegli nov republiški rekord, na državnem prvenstvu pa so bili z vojaško puško peti. Velik uspeh je dosegel tudi član SD Šempeter Alojz Založnik, ki je v trostavu na republiškem prvenstvu osvojil drugo mesto, ekipa Žalca pa je bila v tej disciplini tretja. Uspeh so dosegli tudi strelci Liboj in Šempetra (z zračno puško), ki so se uvrstili v II. slovensko ligo, strelci Žalca pa so se ponovno uvrstili v I. slovensko ligo.

Na konferenci je bilo veliko govora o pomanjkanju denarja za šport. Tako si morajo strelci za razna tekmovanja stroške pogosto plačevati sami. Prav tako so izrekli nekaj pripomb na račun družbenopolitičnih organizacij. Konferenca se namreč ni udeležil noben njihov predstavnik. Za novo tega predsednika zveze so izbrali Toneta Savorgnanija, zadali pa so si obširen program dela.

TONE TAVČAR



Marjan Žohar med poročanjem.

Foto: T. T.



Krvodajalska akcija

LIBOJE:

9. november 1988, od 7. do 12. ure, zdravstvena postaja Liboje

ŠEMPETER:

18. november 1988, od 6.30 do 13. ure, Hmeljarski dom Šempeter

PETROVČE:

25. november 1988, od 7. do 11. ure, Osnovna šola Petrovče

Krvodajalske akcije, ki je bila 30. septembra na Polzeli, se je udeležilo 296 krvodajalcev, kar je izreden uspeh, hkrati pa dokaz humanosti in solidarnosti krvodajalcev na Polzeli, v Andražu in Braslovčah ter razumevanje delovnih organizacij Tovarne nogavic, Garanta in SIP-a, od koder pride na odvzem največ krvodajalcev. Tokrat jih je bilo iz TN Polzela 172, iz Garanta 57 in iz SIP-a 32, za kar gre vsekakor tudi zasloga prizadevnim aktivistom RK. Razveseljivo je, da se akcije udeležilo veliko mladih, ki so kri darovali prvič, in se tako pridružili Milanu Parfantu, ki je to storil že 59-krat; Marjan Žagar jo je daroval 58-krat, Miroslav Ulaga 46-krat in Stanko Novak 31-krat.

V Grižah se je akcije udeležilo 80 krvodajalcev, med katerimi je bil Štefan Lešnik že 45-ič, Matevž Oblak 30-ič in Emilija Feldin 28-ič.

NA Vranskem se je akcije udeležilo 19. 10. 1988 120 krvodajalcev, največkrat pa so kri darovali: Jože Žnidaršič 72-krat, Milan Lesjak, 50-krat, Franc Beričič, 38-krat in Julka Jeram 35-krat.

Občinski odbor RK se vsem darovalcem zahvaljuje, tiste, ki se za ta korak še niso odločili, pa vabi s sloganom: DARUJMO KRI — REŠUJMO ŽIVLJENJA

V. Ck

»Moramo delavci Mlekarnar račun lastnega (ne)preživetja reševati preživetje drugih?«

Tako se sprašujejo nezadovoljni delavci Mlekarnar

Razmere v Mlekarni v Arji vasi so takšne, da lahko vsak dan izbruhne nezadovoljstvo tamkajšnjih delavcev. Potem, ko je lani že kazalo, da bo Mlekarna splavala iz izgub, se težave spet kopijo.

Letošnje leto so v Mlekarni zadovoljni le z odkupom mleka. Leta narašča, odkup je večji kot lani, kar je razumljivo, saj kmetu vsak dinar še kako prav pride. Tudi s prodajo so v Mlekarni še zadovoljni, toda povpraševanje je zlasti po konzumnem mleku, prodaja izdelkov pa je zaradi manjše kupne moči upadla za okrog 15 %, avgusta celo za 35 %.

Ravno konzumno mleko, ki bi ga v Mlekarni lahko prodali okrog 60000 l dnevno, pa jim povzroča največjo izgubo. Po zadnjem povišanju odkupne cene mleka znaša izguba okrog 400 dinarjev pri vsakem litru. Zakon o kompenzacijah je Mlekarni sicer omogočil delno nadomestilo te izgube, vendar vladni organi kompenzacij niso izplačevali. Samo za mesec avgust bi, npr., Mlekarni morali plačati 50 starih milijard. Po zadnjih vesteh iz Mlekarnar so zdaj dobili za te kompenzacije neto menice, ki zapadejo 23. decem-

bra, kar pomeni, da so zaradi inflacije v Mlekarni izgubili najmanj polovico denarja. S prvim oktobrom je zakon o kompenzacijah prenehal veljati, vendar so po besedah direktorja Andreja Čulka dobili obvestilo, da cen ne smejo povišati in da bodo spet uveljavili vezne kompenzacije.

V Mlekarni tako ne vedo, ne kod ne kam. Poslujejo praktično brez lastnega denarja, ljudje pa so silno nezadovoljni zaradi nizkih osebnih dohodkov. V zadnjih mesecih je 96 delavcev ali 28,5 % zaposlenih prejelo pod 40 starih milijonov neto osebnega dohodka. S sklepom samoupravnih organov so za mesec avgust npr. določili minimalne neto osebne dohodke v višini 36 starih milijonov in izplačali razliko tistim delavcem, ki te višine ne dosegajo. »Ali moramo delavci Mlekarnar na račun lastnega (ne)preživetja reševati socialo oziroma preživetje drugih,« se sprašujejo nezadovoljni delavci?

V Mlekarni poskušajo priti do denarja za normalno poslovanje s pomočjo bank, pri čemer so dokaj uspešni, dogovarjajo se s predstavniki občin, ki jih oskrbujejo z mlekom in mlečnimi izdelki,

sprejeli so temeljit količinski in vrednostni plan prodaje zalog, poostriili so kriterije kakovosti proizvodnje in uvedli varčevalne ukrepe. Razmere v Mlekarni pa je pred časom že obravnaval občinski sindikalni svet. Med drugim so sklenili, da naj izpadli dohodek pri prodaji konzumnega mleka v Mlekarni pokrivajo banke iz dohodka, šele potem bi lahko ponovno postala aktualna uvedba sanacijskega postopka. Asortiman proizvodnje, je nadalje rečeno v sklepih, je treba prilagoditi tako, da bo izguba pri tekoči proizvodnji čim manjša, oskrba s konzumnim mlekom pa naj bo takšna kot lani, čeprav so sedanje zahteve trgovcev in potrošnikov večje za dobro polovico. Nadalje je bil na občinskem sindikalnem svetu sprejet sklep, v katerem so člani s predstavniki Mlekarnar zahtevali, naj se stanje v Mlekarni obravnava kot regijski problem, saj gre za oskrbo 400 tisoč prebivalcev z mlekom in mlečnimi izdelki. Na seji so predlagali tudi ponovno aktiviranje družbenega sveta v Mlekarni ter spremembo nekaterih zveznih zakonov in znižanje marže v trgovskih organizacijah.

Irena Jelen-Baša



V domu Nine Pokorn otvorili prizidek

Takole so pred domom Nine Pokorn na Grmovju pripravili srečanje oskrbovancev in njihovih svojcev. Srečanje je bilo tokrat že petič zapovrstjo, vsako leto pa se ga udeležuje več kot polovica svojcev.

Tokratno srečanje je bilo še posebej slovesno, saj so ob tej priložnosti odprli tudi prizidek, v katerem so izredno lepo uredili dnevni prostor za bolniški oddelk, obenem pa pridobili še sobo s štirimi posteljami. Le-te jim bodo še kako prav prišle, saj je prošenj za sprejem v dom, kjer je že preko dvesto oskrbovancev, vsak dan več, poprečno pa čaka na sprejem po dvajset ljudi iz vse Slovenije.

Irena Jelen-Baša

Cestno podjetje inovator leta

Med letošnjimi dobitniki priznanja INOVATOR, ki ga podeljuje RTV Ljubljana in republiški svet Zveze sindikatov, je tudi delovna organizacija Cestno podjetje Celje, ki ima temeljno organizacijo v Veliki Pirešici. To pomembno priznanje so prejeli za inovativne postopke pri zimskem vzdrževanju cest.

»V Cestnem podjetju smo v težnji po napredku zimskega vzdrževanja cest začeli uvajati posipanje s tako imenovano vlažno soljo že v drugi polovici osemdesetih let. S pomočjo kalcijevega klorida, ki povzroča topljenje ledu do -20°C, nadomeščamo sol, pri čemer zmanjšujemo ekološko obremenitev, predvsem pa večamo prometno varnost. S pomočjo Fakultete za kemijo — Univerze v Mariboru in Ljubljani smo ugotovili, da lahko kalcijev klorid pridobivamo v našem kamnolomu. Razvili smo kompletno tehnologijo, distribucijo in skladiščenje ter usposobitev kadrov za operativno izvajanje novega postopka v zimski službi,« pravi direktor TOZD Kamnolom Velika Pirešica Aleksander Kerštein.

jk

Naši inovatorji na Dunaju

Nismo sicer družba, ki bi posebej cenila in spodbujala inovacijsko dejavnost, toda v občinski raziskovalni skupnosti se trudijo, da bi med delavci vendarle bilo več zanimanja za inovativno delo.

Ravno zato so se letos v komisiji za inovacije pri občinski raziskovalni skupnosti odločili, da bodo najbolj prizadene inovatorje nagradili z enodnevnim strokovno ekskurzijo. Izbrali so mednarodno razstavo kovinske opreme, strojev in pripomočkov na Dunaju. Razstave so se konec septembra udeležili štirje naši inovatorji: **Jože Kek in Martin Sedovnik iz Tekstilne tovarne Juteks, Rado Arsovič iz Sipa in Simon Plavčak iz Tekstilne tovarne Prebold.**

Po besedah predsednika komisije za inovacije pri občinski raziskovalni skupnosti bodo s takšnimi oblikami pospeševanja inovacijske dejavnosti nadaljevali tudi prihodnja leta.

Irena Baša

Obvestilo

o nadomeščanju ponedeljka pred praznikom republike

Upravni organi skupščine občine Žalec in SIS sporočajo, da bodo delali v soboto, dne 5. novembra 1988, zaradi nadomeščanja ponedeljka, 28. novembra 1988. Ta dan bodo tudi uradne ure za stranke!

Hmezad — Strojna

Roky ostaja, novo: kopalniški program

Le-ta zaenkrat samo za tuje kupce

Potem, ko so šempetrski Lik Savinja priključili Strojni, se razmere v tem kolektivu spreminjajo na bolje.

Kot je povedal direktor tozda PKM Branko Robič, kamor sodi Lik, sedaj v Šempetru normalno obratuje žaga, delavci delajo v eni izmeni, letos pa so izpolnili zastavljeni plan: to je razrez 4000 m³ lesa. Prihodnje leto nameravajo razžagati sedem do osem tisoč m³ lesa.

Tudi v drugem delu Lika, v Pohištvu, delajo delavci v eni izmeni. Načrtujejo, da bodo ohranili proizvodnjo pohištvenga programa Roky, prodajo pa bodo prevzeli delavci Slovenijalesa Trgovine. Novembra bodo v Šempetru za-

čeli s proizvodnjo elementov kopalniškega programa iz masivnega lesa. Ta program bo zaenkrat namenjen izvozu, prihodnje leto pa bodo elemente kopalniškega programa iz masivnega lesa ponudili tudi kupcem na domačem tržišču.

V Šempetru je trenutno zaposlenih okrog 35 delavcev, do konca leta jih bodo zaposlili še nekaj, skupno naj bi bilo 40 zaposlenih. Številni dogovori o posameznih programih še tečejo, tako da so obeti za tamkajšnji kolektiv dobri.

V teh dneh pa v Šempetru v dopoldanskih urah prodajajo pohištvo iz programa 3 K, ki ga bodo v prihodnje v celoti opustili.

Irena Jelen-Baša

Keramična industrija Liboje:

Nova stroja bosta odpravila ozko grlo

Linija za proizvodnjo lončkov je v Keramični Liboje že dalj časa predstavljala ozko grlo, zato so se odločili za nakup dveh angleških strojev. Pričakujejo da bo proizvodnja na novih strojih stekla te dni in bodo tako zagotovili kupcem naročeno blago. »Prodaja na domačem trgu se je zmanjšala, kar je predvsem posledica zmanjšanja kupne moči. Zato smo se usmerili zlasti na tuja tržišča, kjer trenutno prodamo dve tretjini proizvodnje. Tako smo na zahodnih tržiščih ZR Nemčije,

Avstrije in Anglije prodali že za dobre tri milijarde in v Sovjetsko zvezo za dve in pol milijardi dinarjev. Izvoz je za nas zanimiv tudi s finančnega vidika, zato bo naša glavna usmeritev izvoz tudi v prihodnje. V začetku novembra bomo v Mariboru s Steklarno Rogaska Slatina odprli sodobno trgovino z najboljšimi izdelki. Tu računamo zlasti na kupce iz sosednje Avstrije,« pravi direktor Mitja Urišek.

jk

Odločiti se morajo krajanji sami

Pobuda za spremembo meja med krajevnima skupnostima Gotovlje in Žalec je živa že dalj časa. Prebivalci Soseske Podvin in pa Škafarjevega hriba se namreč ne strinjajo z imeni gradbenih sosesk, zato so se sestali predstavniki obeh krajevnih skupnosti in za javno razpravo oblikovali več predlogov, strokovni predlog pa je pripravila geodetska služba. Da

naj bi se oba zaselka združila in imenovala Podvin pri Žalcu, so si bili enotni. V katero krajevno skupnost naj bi ta zaselek spadal, pa je odprto vprašanje, odločiti se morajo predvsem tamkajšnji krajanji sami, so menili predstavniki obeh krajevnih skupnosti. Tudi o samostojni krajevni skupnosti je bilo govora, v katero bi seveda vključili tudi našelje Ložnica.

jk

Odprli novo kmetijsko trgovino

V njej bodo ponujali tudi rabljeno kmetijsko mehanizacijo

Sredi oktobra so v obnovljenih prostorih združenega doma v Petrovčah odprli novo kmetijsko preskrbo. O njej in ponudbi v novih prostorih je upravnik temeljne združne organizacije Petrovče Rudi Trobiš povedal naslednje:

»V naši združni organizaciji smo si že dolgo časa želeli, da bi uredili prostore v združenem domu in v njih kmetijsko trgovino. Kmetje želijo, da jim čim ceneje in čim bolj približamo dnevno in sezonsko oskrbo z repromaterialom za organizirano kmetijsko proizvodnjo kot tudi ostali material in opremo za potrebe novogradnje in vzdrževanja objektov na kmetiji.

V začetku leta smo najeli sredstva za obnovo prostorov v združenem domu ter v njih uredili sodobno kmetijsko preskrbo. Leta je takšna, kot so ostale kmetijske preskrbe v Savinjski dolini in ki so se že izkazale kot uspešne, saj so z njimi zadovoljni kmetje in ostali krajanji. Z gradbenimi deli smo v glavnem končali, prav tako z montažo opreme, sedaj predvsem nabavljamo blago.

V novi kmetijski trgovini pa začnemo z dejavnostjo, ki bo verjetno med prvimi v Sloveniji. Odločili smo se namreč, da bomo organizirali komisijsko prodajo rabljene mehanizacije, traktorjev in priključkov, hkrati pa bomo kmetom omogočili hitrejši nakup nove mehanizacije.

V naslednjem letu načrtujemo ureditev prostorov za skladiščno prodajo repromateriala v združenem domu v Galiciji in Vinski gori, tako da bo v celoti pokrita kmetijska oskrba na območju temeljne



Med odprtjem kmetijske preskrbe

Foto: T. Tavčar

združne organizacije Petrovče.

Delovni čas trgovine v Petrovčah bo od 7. do 14. ure, en dan v tednu bo trgovina odprta do 17. ure. Če bo potrebno, pa se bomo dogovorili, da bo trgovina odprta tudi do 15. ure.

Ob tem, ko odpiramo to trgovino,

bi se rad zahvalil delavcem Hmezad-Inženiringa, Obnove Celje, Slovenijalesa in vsem, ki so nam pomagali, še zlasti pa našim kmečkimi ženam, ki so pripravile tako svečano in prijetno odprtje kmetijske trgovine.

Irena Jelen-Baša



V petrovski temeljni združni organizaciji uradno sicer še nimajo aktivna kmečkimi žena, razmišljajo pa, da bi ga ustanovili. Kmečka dekleta in žene pa so se izkazale že tokrat in pripravile dobrot, da so se mize resnično šibile.



Zbranim je tokrat govoril predsednik OK SZDL Žalec Milan Zupanc

47 let bitke na Čreti

Tudi ob 47-letnici legendarne bitke na Čreti se je kljub slabemu vremenu zbralo precej delovnih ljudi in mladine žalske in mozirske občine. Po pozdravnem govoru predsednika skupščine KS Vransko Vojka Kropivška je zbranim govoril predsednik Občinske konference SZDL Milan Zupanc. Najprej je obudil spomin na bitko borcev Savinjske čete z Nemci, ki je takrat odmevala po vsej Evropi, na to pa je govoril o sedanjih kriznih razmerah v Jugoslaviji. »Nenotnost in mednacionalni spori so nas žal postavili pred težko preizkušnjo. Odločno smo proti vsem, ki rušijo pridobitve revolu-

cije in usmeritve Zveze komunistov, sprejete na 17. seji in podpiramo prizadevanja slovenskega vodstva za izhod iz sedanje krize,« je med drugim dejal Milan Zupanc. V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovnih šol Braslovce in Mozirje. Člani krajevne organizacije ZZB NOV Vransko pa so pripravili tovariško srečanje, na katerem tudi tokrat ni manjkalo veselega razpoloženja, na Čreti pa je odmevala tudi partizanska pesem. Čreta je tako postala priljubljeno stičišče občanov žalske in mozirske občine.

jk
foto: T. Tavčar



Med gosti sta bila Tone Bole in Janko Sekirnik

Griže

Pohod ob spomenikih NOB

Prvo soboto v oktobru sta PD Zabukovica in osnovna šola Nede Cilenšek v Grižah načrtovala pohod ob spomenikih NOB v KS Griže, vendar se zaradi slabega vremena učenci pohoda niso udeležili. Planinci so se na pohodu ustavili pri spomeniku v Mrzliškem grabnu pri Likoviču, kjer je pohodnikom spregovoril predsednik občinskega odbora ZZB Rado Cilenšek in orisal hajko pod Homom in v Matkah, ki je bila 13. desetega 1944. V tem času je bilo to območje bolj ali manj svobodno, na njem pa so delovale različne komisije, zbirališča mobilizirancev in drugo. Sovražnikova hajka pod vodstvom von Trecka, ki je vodil tudi ofenzivo proti XIV. diviziji spomladi tega leta, je večino borcev in mobilizirancev pregnala in terjala šest žrtev.

Glede na to, da je bil pohod posvečen tudi 95-letnici ustanovitve Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva in 50-letnici ustanovitve SKOJ-a na območju Liboj in Zabukovice, je ob zaključku pohoda v planinski postojanki Hom predstavnik planinskega društva spregovoril tudi o teh jubilejih. Poudaril je, da ni naključje, da se je ravno na desnem bregu Savinje v Preboldu, Zabukovici in Libojah ter okoliških krajih razvilo močno škojevsko in partijsko gibanje, ki je v

svoje vrste pritegnilo predvsem mlade. Na tem območju je vseskozi prevladoval frontni način dela, saj sta partija in Skoj med ljudmi delovala legalno in ilegalno. Spomnil je na različna tekmovanja, ki jih je SKOJ organiziral pred vojno in na katerih se je združevala mladina. Zato ni naključje, da je bila ravno na tem območju med prvimi v Sloveniji ustanovljena Savinjska četa. Tu sta kmet in delavec sodelovala s partizansko vojsko. Ta povezanost se je nadaljevala tudi po vojni, saj so krajanji vedno skupaj, dogovorjeno reševali skupne probleme, gradili ceste, vodovode, napeljevali elektriko, telefon. Na čelu so bili vedno ljudje, ki so šli med ljudi, ki so igrali z odprtimi kartami, se dogovarjali, vodili in rezultati tega dela, dogovorov in skupnih moči so vidni na vsakem koraku. Zato je zaključek izzvenel v protestu proti nameravani gradnji jedrskih odlagališč načrtovanih na območju Štajerske in delno Koroške. Ali ni dovolj, da nam Šoštanj uničuje gozdove, Trbovlje pošilja »pozdrave« čez Mrzlico in da intenzivno kmetijstvo uničuje zemljo? Bomo molče pristali na umiranje? Smo res Štajerci najbolj trdoživi, da bomo prenesli še ta »dar«?

F. Ježovnik

31. oktober — svetovni dan varčevanja

Delaj, zbiraj, vlagaj

Hranilniki, oblika vedenja o preteklosti denarništva

Tako je bilo zapisano na prvih hranilnih knjižicah Savinjske posojilnice, ki je bila ustanovljena leta 1881 in je predhodnica današnjih bank in hranilnic na območju, kjer danes deluje predvsem Ljubljanska banka. Varčevanje ima tako pri nas več kot stoletno tradicijo, hranilniki pa so ena izmed oblik navajanja mladih na varčevanje. Ljubljanska banka je ob letošnjem dnevu varčevanja izdala brošuro Aleksandra Videčnika Kulturno izročilo hranilnikov in hranilnih knjižic, ki je že tretja tovrstna publikacija o bančništvu.

Avtor najprej govori o pomenu hranilnikov, o kraju in obdobju njihovega nastanka, saj velja prepričanje, da je hranilnik namenjen zgolj mladinskemu varčevanju in naj bi bil zato kar najbolj podoben igrački. Avtor predstavlja hranilnike, ki so znani pri nas in po svetu. Najpogosteje je človek oblikoval hranilnike v podobi živali: zajcev, ptičev, prašičev. Prav slednji predstavlja pri mnogih narodnih simbol varčnosti. V Franciji je simbol varčnosti verveca, v Indiji riba, naše prve hranilne knjižice pa so imele upodobljeno čebelo.

Pri nas smo pričeli z narodnim hranilništvom šele sredi preteklega stoletja, ko se je razmahnilo do te mere, da je bilo leta 1937 na Slovenskem že 506 denarnih zadrug (hranilnic), prve pa so se pojavile že pred prvo svetovno vojno. Na Štajerskem je gotovo med najlepšimi hranilnik griške hranilnice iz leta okoli 1910, zelo lep pa je bil tudi žalski. Hranilniki pa so se nato zelo uveljavili med obema vojnoma. Po drugi svetovni vojni so varčevanje sprva pospeševale komunalne in kreditne banke, pa tudi zadrugne hranilnice in posojilnice. Hranilniki so se pojavili razmeroma pozno, oblikovno so bili enotni, najpogosteje industrijske izdelave in kovinski. Šele s pojavljanjem plastičnih izdelkov so se pojavili hranilniki najrazličnejših oblik. Simbol mladinskega varčevanja je bila pikapolonica pri Kreditni banki Celje, ki jo je po združitvi prevzela Ljubljanska banka. Sledile so še druge banke: mariborska z likom cvenka, koprška z delfinom, Jugobanka z ježkom, Beograjska z družino medvedkov...

Med ostalimi oblikami varčevanja so se leta 1956 pri Komunalni

banki, kasnejši Ljubljanski banki, pojavili kolektivni hranilniki, ki so s posebno obliko varčevanja na šolah prerasli v majhne banke, ki so delovale na šolah. Leta 1970 je Komunalna banka uvedla mladinsko igro s starimi novci, katere namen je bil spodbuditi smisel za numizmatiko, hkrati pa je opozarjala na kulturno-zgodovinske zaklade naroda. Izdala je kopijo petih starih novcev (dva novca grofov Celjskih, keltski novc, tolar, ki je bil izdan ob gradnji južne železnice 1857). Sedanja Ljubljanska banka, splošna banka, je tokrat skušala opozoriti tudi na likovni pomen hranilnikov. Pionirji celjske regije so na osnovni šoli Miroslava Širca v Petrovčah s pomočjo banke in Keramične industrije Liboje iz gline izdelovali različne hranilnike in jih žgali, pri čemer so se tudi likovno vzgajali, nekateri izdelki pa so bili zelo kvalitetni in lepi.

Hranilniki so tako ena izmed oblik vedenja o preteklosti denarništva na sploh.

Hranilne knjižice priče časa in kulture

Na zadrugištvu in posojilništvu je pri nas prvi opozoril dr. Josip Vošnjak, saj je bila prva posojilnica ustanovljena leta 1872 v Ljutomeru, naslednje leto v Mozirju, leta 1874 v Šoštanju, leta 1881 v Žalcu in 1890 na Vranskem. Savinjska posojilnica je leta 1889 namenila »šolski bukvarnici v Grižah in Žalcu« po deset goldinarjev. Med hranilnimi knjižicami in zadrugnimi knjigami se je ohranila zadruga knjiga Savinjske posojilnice v Žavci, pa tudi Hranilnična knjiga Savinjske posojilnice v Žavci iz leta 1897.

Leta 1901 je bil uporabljen nov format knjižice z naslovom Hranilnična knjiga Savinjske posojilnice v Žalci, iz leta 1910 pa se je ohranila knjižica Hranilna knjizica Savinjske posojilnice v Žalcu. Pri vsem tem je zanimiva označba kraja Žalec.

Med knjižicami, ki razkrivajo zgodovino denarništva, je tudi zadruga knjizica Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani iz leta 1930, katere članici sta bili tudi Savinjska posojilnica ter Hranilnica in posojilnica Gotovlje. Hranilnica in posojilnica pa je delovala tudi v Petrovčah, v Grižah in drugod. V

Žalcu je delovala tudi Kmečka hranilnica in posojilnica, tako imenovana Krekova posojilnica. Zanimiva je knjiga na ime Antonije Vučer, ki jo je izdala Kmečka hranilnica in posojilnica v Žalcu. Ime je prvotno označeno slovensko, nato prečrtano in napisano v

knjižice. Ohranjena je hranilna knjižica Narodne banke FLRJ 6251 Žalec. Prvi vpis je od 22. 4. 1953, torej od takrat, ko je začela delovati Narodna banka, sredstva prvega vpisa pa so bila prenešana iz KDZ Petrovče. Aleksander Videčnik omenja

USTANOVljena l. 1881.

Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neom. zavezo

Promet v letu v 1903 R 2.056.050-55

Rezer. zaklad k. l. 1903. R 90.741-41

obrestuje hranilne vloge po 4%, brez odbitka rentnega davka. — Daje posojila na osebni kredit po 5% do 6% .. proti hipotekarni varnosti ali zastavi urednostnih listin po 5%. Uraduje vsaki dan, Denar se sprejema in izplačuje samo v ponedeljek in petek od 8. do 12. ure dopoldne, ako pa pade na enega teh dni sejem v Žalcu ali praznik se uraduje naslednji dan.

nemščini. Kapital v knjižici je preračunan v marke, podpis iz leta 1942 pa dokazuje, da se je ta knjiga prenesla v Reiffeisenkasse Sahsenfeld, kar pomeni, da je nemška ustanova likvidirala vse hranilnice in imetje združila v svojem okviru. O njenem delovanju priča tudi nekaj dokumentov: Tako je Savinjska posojilnica v Žalcu, »registrovana zadruga z neomejeno zavezo« izdelala predvideni račun izgube in dobička za leto 1945, torej dokument, izdan v letu 1945. Po drugi strani pa je denarni zavod Slovenije Ljubljana, podružnica Celje, naslovil 30. 6. 1946 dopis na Rajfajnovko Žalec, torej je še Savinjsko posojilnico obravnaval kot naslednico zavoda, ki je deloval med vojno. Iz dokumenta je razvidno, da je imela Savinjska posojilnica oz. Rajfajnovka pri Denarnem zavodu svoj račun, katerega izvleček je denarni zavod izdal še 1. 1. 1947.

Iz knjižice občine trga Žalec je razvidno, da je bila prva vloga vplačana 18. 11. 1908, ob njegovem zaključku 15. 11. 1939 pa je bil saldo na knjižici 63.591,65 din. Ohranila se je zadruga knjiga Savinjske posojilnice v Žavci, glaseča na Požarno brambo v Žalci, odprta 24. 8. 1896, v katero je bilo vplačano že 1876 deležev, z začetno vlogo desetih goldinarjev, ki so se 1. 1. 1900 spremenili v dvajset kron. Z vplačilom deleža je Požarna bramba postala član posojilnice, lahko je najela posojilo, kar je tudi izkoristila.

Hranilnično knjigo Savinjske posojilnice je imela tudi Prva štajerska hmeljska pripravjalnica v Žalcu, v katero so se vplačevali deleži za pripravjalnico. Ob izgradnji sokolskega doma pa je imel hranilno knjižico tudi gradbeni fond, odprta pa je bila leta 1930. Po pravilih je lahko dvignil denar iz knjižice prinositelj knjižice, uradnik v posojilnici pa si je ob izplačilu v knjižico označil, kdo je dvignil gotovino. Ohranil pa se je tudi ovitek in nekaj listov Hranilne knjižice, glaseče na Konjevsko zadrugo v Arji vasi.

Marsikaj povedo tudi povojne

pot posebnost svoje vrste Denarni zavod Slovenije, ki ga je SNO-OS ustanovil v Črnomlju 12. marca 1944. To je edinstven primer, da je neko osvobodilno gibanje imelo svoj denarni in emisijski zavod v tedaj okupirani Evropi. Ta zavod je takoj pričel z zbiranjem hranilnih vlog. Izdal je vložne knjige. Znani organizator OF na Štajerskem Diaci je vložil na te knjige določeni znesek za svoje sinove, pred leti je Angelca Diaci iz Šempetra še imela to knjižico.

Kdor je po vojni varčeval, je imel lahko pestro zbirko knjižic, saj je Savinjska posojilnica kot zadruga z omejenim jamstvom delovala do vključno 1947. Kasneje so bili deleži prenešeni na razne zadrugne hranilnice po krajih ali na Krajevno hranilnico v Žalcu. Težišče njenega dela je bilo na hranilni službi, opravljala je brezgotovinski plačilni promet ter vsakoletni obračun s hmeljarno v Žalcu za prodani hmelj. Kasneje je prišlo do ustanovitve Narodne banke. 26. 3. 1956 je bila podružnica Narodne banke ukinjena in ustanovljena Komunalna banka Celje, podružnica Žalec. Delo se je zmanjšalo zaradi prenosa žiro računa večjih podjetij na Narodno banko ter prenosa žiro računov kmetijskih organizacij na Zadrugo hranilnico Celje. 6. maja 1916 je prišlo do delitve poslov, ustanovljena je bila Narodna banka, podružnica Žalec, ki je obdržala vse posle, razen hranilne službe in kreditiranja. Te posle je vodila Komunalna banka Celje, podružnica Žalec, ki je obdržala vse posle, razen hranilne službe in kreditiranja. Te posle je vodila Komunalna banka Celje, podružnica Žalec, ki je obdržala vse posle, razen hranilne službe in kreditiranja. Te posle je vodila Komunalna banka Celje, podružnica Žalec, ki je obdržala vse posle, razen hranilne službe in kreditiranja.

Ne glede na reorganizacije in spremembe nazivov je bilo v Savinjski dolini vseskozi hranilništvo zelo razvito, ne le v Žalcu, temveč tudi v ostalih krajih, kjer vodi hranilno službo HKS kmetijstva in gozdarstva ter enote Ljubljanske banke.

F. Ježovnik

Viri: Aleksander Videčnik (Kulturnozgodovinsko izročilo hranilnikov in hranilnih knjižic. Hranilne knjižice, prenešene na LB Celje

Štev. 2025

Zadruga knjiga

Savinjske posojilnice

v Žavci

Ime:

Edmund Daninšek

Kraj:

Beleje Šoštanj

Objavo je omogočila Ljubljanska banka.

Grize:

Letošnji program uspešno zaključujejo

Krajevna skupnost izvaja dela in ostale aktivnosti po dveh povsem ločenih programih, in sicer po programu, za katerega so zagotovljena sredstva za redno dejavnost KS in po programu, ki so si ga zadali s krajevnim samopripravekom.

Program redne dejavnosti izvaja s sredstvi iz proračuna občine SIS za komunalno in ceste, s sredstvi po družbenem dogovoru za sofinanciranje KS, pokopališko pogrebni storitev, s sredstvi krajanov in posameznih akcij ter ostalih manjših prihodkov. Zbrana sredstva koristijo po planu, in sicer namensko za redno, pokopališko in pogrebno, komunalno dejavnost (javna razsvetljava, tokovina, zimska služba, vzdrževanje cest, urejanje okolja, odvoz smeti) ter za SLO in DSZ, dotacije društvom in DPO, krajevni praznik ipd.

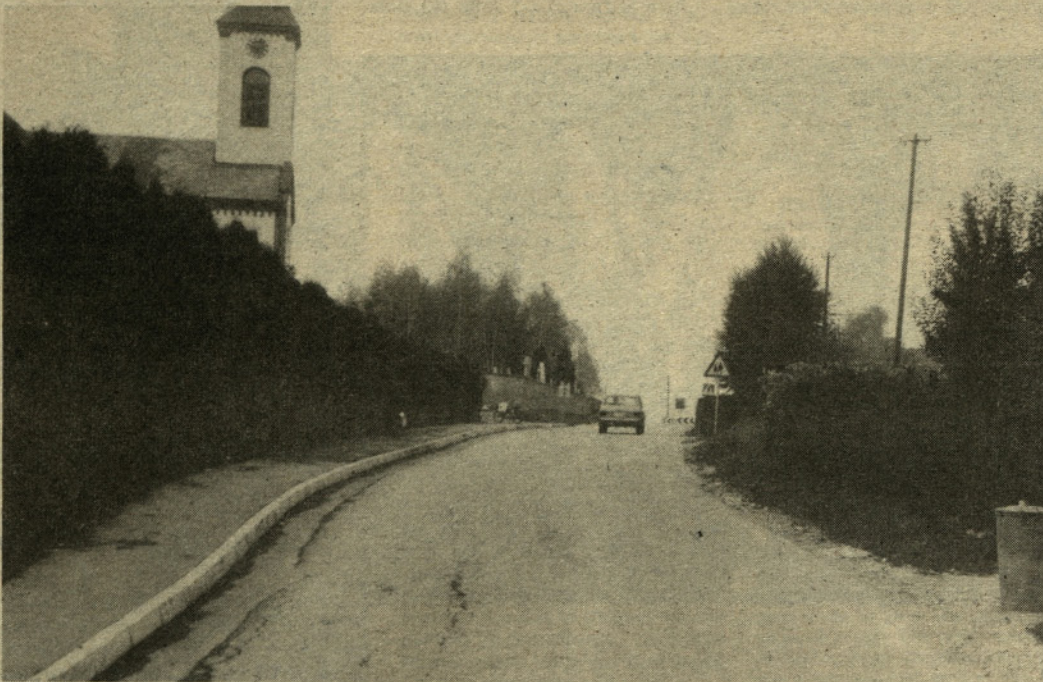
S koriščenjem sredstev po tem programu so tako sofinancirali dokončanje pločnika proti osnovni šoli, porušili staro mrliško vežo in obnovili zid, uredili meteorne vode v Migojnicah, razna manjša vzdrževalna dela na cestah in komunalnih objektih, izvedli pa so tudi akcijo čiščenja okolja, na katero pa se žal niso odzvali vsi vaški odbori, pohvaliti pa velja vaški odbor Sp. Grize, Bezovnik, Podhom in del Zabukovice. Letos je bila tudi dokončana sanacija ceste zaradi plazov izpred dveh let.

V jesenskih in zimskih mesecih nameravajo izvajati zimsko službo, urediti javno razsvetlavo v Limbergu in na prehodu za pešce pod osnovno šolo ter izdelati pločnik od osnovne šole do križišča pri Lipi. Javno razsvetlavo bo izvedlo Elektro Celje, pločnik pa

bodo zaradi previsokih stroškov Cestnega podjetja naredili kar v lastni režiji. Največja in najzahtevnejša naloga čez zimo pa je vsekakor izvajanje zimske službe, t. j. pluzenje snega. Komisija za komunalno dejavnost je na skupni seji s predstavniki vaških odborov izdelala razrez finančnih sredstev v namen, za katerega je bil kriterij dolžina cest in število go-

krajevne skupnosti je sklenil, da je razpolaganje s sredstvi, dodatno zbiranje sredstev in operativno vodenje pluzenja snega izključno v pristojnosti vaških odborov, ki so odgovorni svojim krajanom. Cest, ki niso v upravljanju KS Grize, ne bodo pluzili, pa tudi sredstev krajevnega samopripraveka ne bodo koristili za ta namen. Vaški odbori pa sami raz-

Po spremenjenem planu, ki ga je skupščina sprejela v septembru, pa predvidevajo, da bodo s sredstvi krajevnega samopripraveka zbrali 138.263.034 dinarjev, od katerih bodo namenili enajst milijonov za popravilo in vzdrževanje cest, petnajst milijonov za ureditev in razširitev pokopališča, pet milijonov za razširitev vodovoda Pod Kamnik-Zahom, nekaj več



spodinjstev. Pluzenje je v večini že dogovorjeno tudi z izvajalci, razen v tistih zaselkih, kjer prejšnji izvajalci tega ne zmorejo več. Krajevna skupnost je za zimsko službo namenila deset milijonov dinarjev, če ta sredstva ne bodo zadostovala, bodo morali prisrskočiti na pomoč krajanov sami. Svet

polagajo z dodeljenimi sredstvi in izvajajo vzdrževanje cestnišč in ostalih komunalnih objektov. Ker teh sredstev ni na pretek, bi bilo prav, da bi krajanov sami prisrskočili na pomoč po svojih močeh pri manjših obnovitvenih delih, s katerimi bi preprečili še večjo škodo.

kot petindevetdeset milijonov za razširitvena in obnovitvena dela pri osnovni šoli, pet milijonov za dokončanje pešpoti proti osnovni šoli in križišča pri DPD ter sedem milijonov za vzdrževanje objektov v upravljanju društev.

Komisija za komunalno dejavnost je vaškim odborom že razdelila sredstva, ki jih že lahko začno koristiti, dolžni pa so, da jih trošijo racionalno in da posamezna dela sami vodijo. Sredstva za pokopališče so bila namenjena odkupu zemljišča za razširitev, vaški odbor Pod Kamnik-Zahom pa mora zaradi pomanjkanja vode obnoviti in razširiti vodovod. Del sredstev bodo morali prispevati tudi sami. Največ sredstev samopripraveka pa bo vsekakor namenjenih razširitvi in obnovitvi osnovne šole v Grizah. Iz dotoka sredstev in opravljenih del je razvidno, da bodo v Grizah letošnji program del iz krajevnega samopripraveka v celoti realizirali

Posodobitev osnovne šole

Zaradi prostorske utesjenosti, dvoimenskega pouka in slabih higienskih razmer v kuhinji so se v Grizah odločili za uvedbo samopripraveka, da ta problem čimprej razrešijo. Adaptacija osnovne šole je namreč kar dvakrat izpadla iz programa, zato so se krajanov odločili, da trideset odstotkov samopripraveka namenijo za izboljšanje učno-vzgojnih pogojev. V šoli so zavihali rokave, na posnetku pa je že viden rezultat.

Seveda pa sredstev samopripraveka ni bilo dovolj, na pomoč so jim priskočile delovne organizacije, obrtniki in tudi vzgojno izobraževalna organizacija ter izobraževalna skupnost. Najprej so se lotili sanacije jedilnice in kuhinje, ki bo v teh dneh začela z delom. Pridobili naj bi tudi učilnice, večnamenski prostor, knjižnico in kabinet za učitelje. Seveda je želja učiteljev in tudi učencev da bi prepotrebne prostore čim-

prej pridobili, žal pa se zatika pri denarju. Dodatna dela, velike podražitve, obresti in tudi pomanjkiv projekt še vedno predstavlja problem, ki ga bodo lahko rešili le s pomočjo širše družbene skupnosti. Osnovna šola Nade Cilenšek bo namreč prihodnje leto slavila 150-letnico vzgojno izobraževalnega poslanstva, zato bi bili potrebni prostori najlepše darilo za visok jubilej.

Novo mladinsko vodstvo

Na redni seji mladinske organizacije so razrešili dosedanje vodstvo in izvolili novo. Sprejeli so tudi program dela, v katerem so zapisali tesnejše sodelovanje z organizacijami in društvi v krajevni skupnosti. Še posebej pa želijo oživiti klubsko dejavnost in vanjo vključiti čimveč mladih. Dolžnost predsednika so mladim v Grizah zaupali Milanu Vasetu, sekretarja Iztoku Malisu, blagajnik pa je Martin Goršek. Dušan Štampar bo skrbel za športno dejavnost, Toni Funda za klubsko dejavnost, Greta Markovič za informiranje, tajniška dela pa bo vodila Alenka Žuraj.



Planinska postojanka na Šentjungerti bo odslej odprta vsako soboto in nedeljo

Planinski dom na Šentjungerti odprt

»Hribček Šentjungert ali kot mu domačini tudi pravijo Gora je že dolgo priljubljena izletniška točka. Ideje in želje o ureditvi planinske postojanke segajo že desetletji nazaj, sedaj pa se nam je velika želja končno izpolnila. Župnijski urad Galicija nam je odstopil objekt, ki ga je sicer že močno načel zob časa. S prostovoljnimi delom smo se lotili obnove strehe in fasade, zamenjali smo okna in vrata in napeljali elektriko. Pomagali so nam krajanov in planinci, ki so opravili okrog 1400 udarniških ur, s sredstvi pa delovne organizacije žalske in celjske občine. Telesno kulturna skupnost Zalec in svet za ljudsko obrambo občine Zalec. Vrednost opravljenih ur je 25 milijonov dinarjev. Vsem, ki ste nam omogočili pridobiti lepo planinsko postojanko na Šentjungerti, se iskreno zahvaljujem,« je na svečanosti ob odprtju doma dejal Dušan Šip, predsednik gradbenega odbora.

Čeprav je bilo nedeljsko jutro odeto v meglo in je rahlo rosilo, pa se je na Gori zbralo okrog tristo ljubiteljev planin. V akciji Razgibajmo življenje je sodelovalo 193 pohodnikov, po izjavah mnogih pa nikomur ni bilo žal priti na to priljubljeno planinsko točko, ki je vključena v Savinjsko planinsko pot. Zanimiva pa je tudi za radioamaterje, ki si bodo v domu uredili tudi svoje prostore. V domu, ki bo odslej odprt vsako soboto in nedeljo, bodo obiskovalci lahko dobili pečat Savinjske pla-

Franc Roban, Daša Aškerc, pionirji ter mladinci iz Galicije. Predsednik odbora za Savinjsko planinsko pot Božo Jordan pa je podelil priznanje za prehojeno Savinjsko pot, prejel pa so jih Ivan Godec, Leopold Urh, Fani Terglav, Vida Tratar, Vesti Tratar, Štefka Klavžar (PD Zabukovica), Milena in Božena Svet (PD Šempeter) in Milka Župerle (PD Zabukovica). Posebno priznanje pa je prejelo tudi naše uredništvo za uspešno sodelovanje s planinskimi društvi, za kar se seveda zahvaljujemo. jk

IVAN POHOLE »S Francem Falantom sva štirinajst dni dopusta namenila za udarniško delo in ker sva zidarja, sva seveda opravila večji del zidarskih del. Sedaj je objekt lepo urejen, čakajo nas še podi, kuhinja in klet. Vendar bo sedaj precej lažje, predvsem pa bo dom lahko sprejel obiskovalce. Vsem, ki so nam pomagali, se iskreno zahvaljujemo,« pravi predsednik sekcije Ivan Pohole.

IVANKA FALANT »Pred tremi leti smo v Galiciji ustanovili sekcijo, ki je vključena v Planinsko društvo Zalec. Imamo okrog 70 članov, že ob ustanovitvi pa smo si zadali nalogo: urediti dom na Šentjungerti. Za pohodnike je najlepši dohod iz Galicije, iz Šmartnega pa vodi tudi urejena cesta. Predvsem se lahko obiskovalci na tej izredno lepi naravni točki naučijo miru,« je dejala tajnica planinske sekcije Ivanka Falant.



Ivan Pohole, Ivanka Falant, Ivan Godec

ninske poti in vpisno knjigo, seveda pa tudi topel napitek in prigrizek.

»S to priljubljeno in lepo urejeno planinsko postojanko ste najlepše počastili 95-letnico slovenskega in savinjskega planinstva,« je med drugim dejal podpredsednik PZS Jože Dobnik. V kulturnem programu so sodelovali oktet PODOGLARJI iz Lopate pod vodstvom Anite Videnšek, citrar

IVAN GODEC »Z ženo izkoristiva vsako prosto soboto in nedeljo pa seveda tudi praznike za hojo v planine. Sicer pa imam že dve slovenski transverzali, sedem zasavskih, dve koroški in eno šaleško. Največkrat pa sem prehodil Savinjsko pot,« pravi Ivan Godec iz Žalca, ki je na svečanosti na Šentjungerti dobil priznanje za devetkratno osvojitve planinske poti.

Srečanje pionirjev gasilcev

V gasilskem domu Pernovo se je sredi oktobra zbralo okrog 80 pionirjev gasilcev iz šempetrskega sektorja, ki zajema krajevne skupnosti Šempeter, Ponikvo, Galicijo in Gotovlje, srečanja pa so se udeležili tudi pionirji gasilci iz pobratenega društva Teharje. Zbor mladih so v mesecu požarne varnosti organizirali člani gasilskega društva Velika Pirešica v sodelovanju z občinsko gasilsko zvezo in sektorskim poveljnikom Jožetom Šalejem.

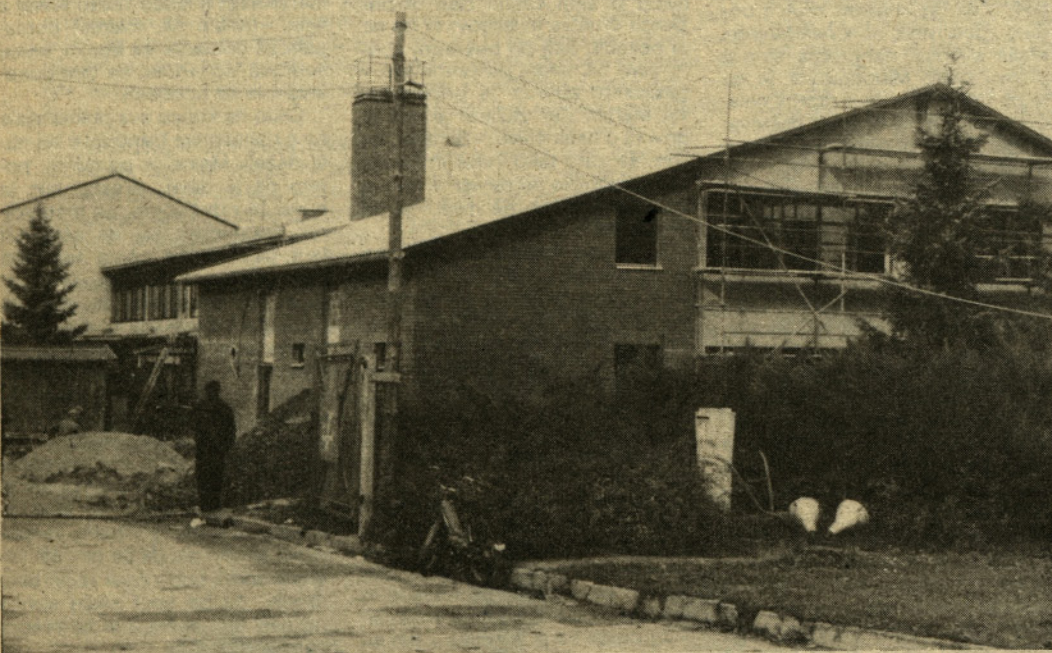
Izpred doma v Pernovem, kjer so učenci podružničnih šol Pirešice in Galicije pripravili razstavo risb in spisov na temo gasilstva, so pionirji odšli na ogled trojk ter mini gasilnih domov ter opreme v zaselka Podgoro in Hramšah. Zatem so na igrišču v Galiciji tekmovali v zbijanju tarče, pomerili moči v športnih igrah, srečanje pa so zaključili v gasilskem domu Pernovo.

Predsednik gasilskega društva Velika Pirešica Milan Grobelnik je povedal, da je bilo to srečanje samo ena izmed aktivnosti, ki so jih v krajevni skupnosti pripravili v mesecu požarne varnosti. Med drugim so organizirali tudi skup-

no vajo gasilcev Vinske gore, Ponikve, Galicije ter pobratenih Teharj v Cestnem podjetju Asphalt Kamnolom.

Precej časa so gasilci v tem mesecu posvetili preventivni vzgoji, zlasti pa prikazu gašenja plinskih gospodinjstev jeklen ter reševanja ob takšnih primerih. Gasilci so v gališki krajevni skupnosti pregledali tudi opremo v domu Nine Pokorn in v Cestnem podjetju Asphalt Kamnolom, edinih delovnih organizacijah v tej krajevni skupnosti, pripravili pa so tudi društveno vajo gašenja s kemičnimi sredstvi.

V gasilskem društvu pa so zlasti veseli, da bodo mesec požarne varnosti zaključili z odprtjem tako imenovanega mini gasilskega doma v Hramšah. Krajevna skupnost Galicija je namreč izredno velika, zato imajo za boljše varnost poleg matičnega društva še trojke v Galiciji, Podgori, Zavrhu, Hramšah in v Gorci. V Podgori so dom že uredili, letoš pa so začeli z gradnjo tudi v Hramšah. Zanj so morali zbrati štiri milijone dirjarjev. Dénar so prispevali v matičnem društvu, nekaj tudi krajanov, precej pa so naredili tudi z udarniškim delom, kjer so sodelovali krajanov in člani društva. Irena Jelen-Baša



Delovni krajanov Založ

V Založah v KS Polzela v teh dneh krajanov hitijo z izkopom, polaganjem cevi in zasipanjem jarkov za vodovod. Primarni vod v dolžini cca 4 km je že končan. Zdravo pitno vodo bo v nekaj mesecih tako dobilo 60 porabnikov, od tega 8 iz KS Andraž. Za teh osem gospodinjstev v KS Andraž nimajo razumevanja, da bi jim pomagali. Ker so skoraj vsa zemeljska dela opravili krajanov sami, so tako pomenili izgradnjo vodovoda. Na sliki: Ena od številnih delovnih akcij.

T: TAVČAR



JJO Kreta 88

Po krasu in jamah Krete

Izredno uspela ekspedicija preboldskih jamarjev

... Stojimo ob kupu nahrbtnikov in transportnih vreč, pred nami se odpira veliko krasno polje, ki ga obdajajo mogočni vrhovi Levka Ori (Bele gore), kakšnih sto metrov stran pa je vhod v drugo največjo grško jamo Tzani spilios — problemsko in raziskovalno nedokončano jamo, ki so jo naskakovali že francoski, angleški, poljski in grški jamarji, a jim je vedno pokazala zobe, tako da o njej ne obstaja skoraj nobena dokumentacija. Je kot neizpeta simfonija. Jo bomo mi odigrali do konca? ...

Dolgotrajne priprave — hiter konec

Slovenski jamarji smo že pred dvema letoma sprejeli sklep o organiziranju jugoslovanske jamarške odprave, s katero bi obeležili 100-letni jubilej organiziranega jamarstva na Slovenskem. Zaradi izkušnji minulih dveh odprav v Ekvador in Kolumbijo je bila ta naloga in obveza zaupana našemu-preboldskemu klubu, ki je bil tudi nosilec in organizator obeh omenjenih odprav. Vse slabše družbene in gospodarske razmere s strahotno inflacijo pa bi skorajda ogrozile izpeljavo tega podviga. Brez dvoma pa so prispevale k temu, da smo namesto v Mehiki pristali na sredozemskem otoku Kreta. Sedaj, ko je odprava za nami in so rezultati znani, pa smo veseli, da smo svoje raziskovalne apetite in želje potešili na tem — še vedno skrivnostnem otoku, znanem po zibelki minojške — egejske kulture, ki jo izpričujejo bogata arheološka območja — s prestolnico kralja Minosa, imenovano Knossos, na čelu. Dolga je bila pot do sem, veliko porabljenega časa in odrekovanja, a na koncu je bilo vredno tudi tovrstno žrtvovanje, saj se vračamo domov bogatejši za nove izkušnje in spoznanja, kar bo gotovo prispevalo pomembno delež k obeležitvi tega našega 100-letnega jubileja in tudi 20-letnice organiziranega raziskovanja osamelega krasa Savinjske doline in njene okolice. Z doseženimi rezultati na tem grškem otoku, ki niso majhni pa posegamo dovolj »glasno« tudi v mednarodne speleološke kroge, s čimer dajemo slovenskemu in jugoslovanskemu jamarstvu nove razsežnosti in pomen znotraj tega kroga svetovne speleologije.

Na kretskih tleh ... dogodivščinam naproti

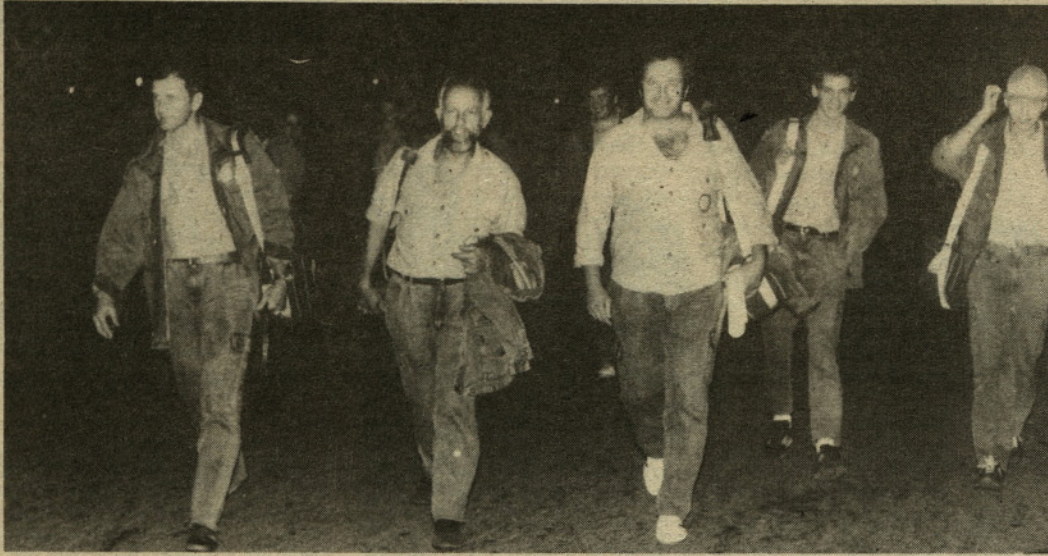
Tema je, ko pristanemo na letališču v Iraklionu. Le dobre tri ure je, od kar nas je jeklena ptica, last JAT-a, ponesla z brniškega letališča. Za nami so meseci pehanja za denar — plezanja in barvanja dimnikov, silosov, prodajanja koledarjev — pred nami pa dobre tri tedne dela in življenja na

matka, organizacijska, pisarniška in druga opravila. V roke ponovno sežemo s predstavnikom kretske univerze Anastasios Lenakisom, doktorjem biologije, ki nas je prišel pozdravit že na letališče. S sabo pa je pripeljal tudi biospeleologa Kalusta Paragium, ki dela doktorsko disertacijo o

ga spravili nazaj čez jezero Igorja in Jureta. Srečo pa se je naslednji dan »vpisal« med potapljače, ko je štrbunknil v eno od jezerc. Tem prigradam in nevšečnostim so sledili dnevi intenzivnega in uspešnega dela in nas končno pripeljali do globokega sifona v globini 230 m in preko 2 km daleč

Ponovno v Iraklionu

Naše delovno področje je sedaj preostali del Krete, predvsem pa bližina Iraklionu. V ta namen najamemo Rent-a-car kombi in z njim križarimo od jame do jame,



Prihod na Kreta

jamskem živalstvu Peloponeza in otokov — vključno s Kreta. Kalust je po nacionalnosti Armenec, je prijeten fant, 27-let, in izredno družaben, kot se je izkazalo pozneje, predvsem pa je odigral veliko vlogo v naši ekspediciji in je tudi zaslužen za dosežene rezultate. Brez njegove pomoči bi bilo prav gotovo vse mnogo težje.

TZANI SPILIOS nas ni zavrnila

Zapustili smo Iraklion, ki sodi po številu prebivalcev na četrto mesto v Grčiji, in se preko Hanie — turističnega mesta — pripeljali do Omalosa, naše izstopne postaje, ki bo v naslednjih dneh naš stik s civilizacijo. Tabor postavimo v neposredni bližini vhoda v jamo. Njen vhod je veličanstven, suho korito z ogromnimi skalami pa nam že kaže svojo zgodovino nastanka jame. Vode z gora in kraškega polja so izginjale tu skozi in izdoble veliko jamo, ki nas bo sprejela ali zavrnila. Kot da nam je pomagal Zeus — bog nad bogovi — ki ima svojo votlino na drugem koncu Krete v pogorju Dikti! Sprejela nas je in nam razodela svoje skrivnosti. Začetki niso bili ohrabrujoči. Začelo se je že z vrečo, ki je ostala na avtobusu oz. v njegovem prtljajniku (kot smo izvedeli ob koncu odprave), v njej pa je bil šotor, klini svetločrni, ploščice, sveder in še nekaj drugih stvari. Pozabljeno smo nadomestili s pomočjo Kalusta in njegovega prijatelja alpinista ter Lampisa in Panosa — jamarja iz Aten, ki sta se priključila za nekaj dni naši odpravi in dala ob Kalu-

od vhoda. S tem pa tudi do konca jame, ki bo ostala v našem spominu zaradi čudovitih kapniških stranskih rogov, jezera in jezerc, številnih plitvih in globljih brez, ogromnih prostorov, utrujenosti in še čem. Veliko delo pa je bilo opravljeno z merjenjem in risanjem, kar daje največjo težo temu podvigu, in je verifikacija našega dela in uspeha na kretskih tleh. Neizpeta simfonija je ob sodelovanju grških jamarjev dokončana.

Divji lovec ostal brez vode

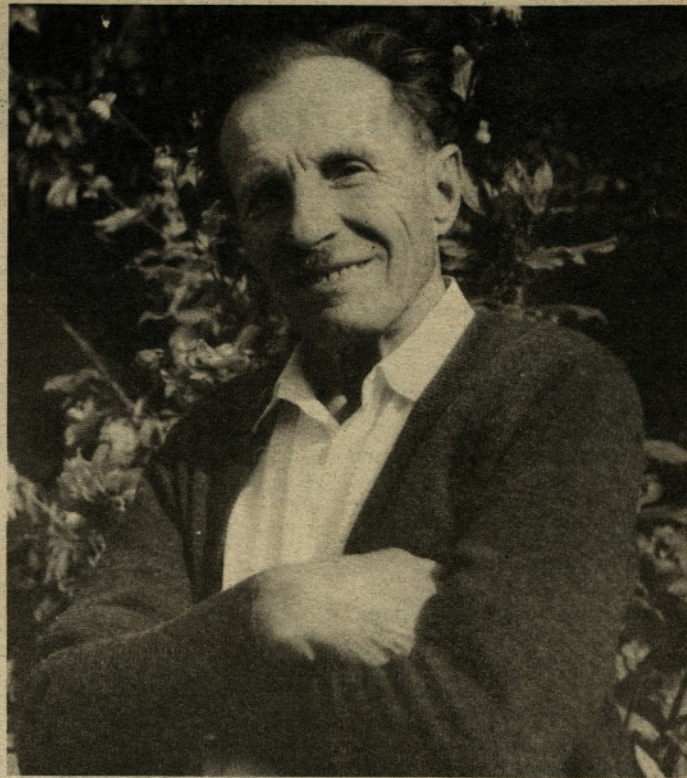
Dnevi, ki smo jih preživljali v tem kraškem svetu pri Omalosu, so poleg jame Tzani spilios prinesli še več raziskovalnih in planinskih užitkov. Ena skupina se je trikrat podala na Gigilos — preko 2000 m visoko goro nad kanjonom Samaria, ki dnevno »požre« preko 1200 in več turistov. Gre za svojevrstno turistično atrakcijo, ki ji težko najdemo primerjavo. Številni avtobusi pripeljejo turiste do roba kanjona, katerega območje je proglašeno tudi za nacionalni park, ti pa se nato peš odpravijo po kanjonu do morja. Pot je dolga 16 km, vendar je lepo urejena in oskrbovana, tako da je ni težko prehoditi. Tudi mi smo jo ob koncu raziskav prehodili in nato prespali pod milim nebom na prelepi peščeni plaži. Še pred tem pa smo na omenjenem Gigilosu, ki je prepreden s številnimi tektonskimi razpokami in nagrmadenim ter erozijsko močno obdelanim krasu, raziskali vrsto brezen in tektonskih prelomov, ki dajejo

zvečer pa lahko speremo naša preznojena telesa v morski vodi ali pod tuši v kampu v Iraklionu, kjer smo postavili tabor. Dogodivščin tudi tu ni konec. Najdemo in raziščemo lepo število jam in brezen, v enem od njih najdemo tudi motor Suzuki, ki ga je verjetno kdo ukradel in potem vrgel v brezno. Vse to se je dogajalo precej visoko v hribih. Domačini pa niso našega početja nič kaj prijazno spremljali. Tudi sicer so na podeželju precej nezaupljivi in nikoli ne veš, kako in kaj. Od domačina Kostasa, študenta fizike, ki študira v Beogradu in odlično govori srbohrvaško, sem izvedel marsikaj o življenju njegovih sotoččanov. Dejal je, da je pri njih še vedno močno prisotna »krvna osveta«, da imajo v vsakem domu orožje, da jih tedensko eden ali dva pa tudi več postane žrtev tega maščevanja ...

Še kratek sprehod — tokrat med hipiji

Kreta je Kreta, otok z vsemi mogočimi in nemogočimi kontrasti, otok sonca, otok olivnih nasadov, otok rastlinjakov, otok z bogato zgodovino, otok nekdanjega kralja Minosa, njegovega sina z bikovo glavico Minotaurusa, ki ga je po pripovedki oče zaprl v palačni labirint, in še bi lahko naštevali. Vse to vidi popotnik na svojem potepanju po otoku, kjer ne manjka arheoloških kompleksov, muzejev in drugih pričevanj bogate egejske, venecijanske, bizantinske, turške kulture. Svoje mesto pod soncem pa je v prijetni delti, poraščeni s palmami, v bližini samostana Proveli, s čudovito rečico, ki se zliva v morje, našla tudi skupina hipijev. Njim se čez poletje pridružijo mladi popotniki, ki lahko tu brezkrbno uživajo sonce, vodo in zrak. Nekaj dni sta tu preživeli tudi Eva in Tjaša iz Ljubljane in pravita, da je bilo prečudovito.

Mi žal nismo imeli časa, da bi to tudi sami poskusili, a vendar s Kreta odhajamo vsak s svojimi občutki in dožitvi, predvsem pa zadovoljni zaradi opravljenega dela. Vsem tistim, ki so nam na kakršenkoli način pomagali, pa iskrena hvala. Zlasti pa to še posebej velja za Elkrjo Mozirje, Muro iz M. Sobote, Delozo iz Zagorja, občinsko TKS, TT Prebold ...



Martin Drev

»Če je človek vesel, je korajžen in zdrav«

Tako pravi 75-letni Drevov Martin iz Prelske

Nekaj dni pred tem, ko se bo na Martinovo mošt v vino spremenil, bo Drevov Martin iz Prelske praznoval okroglih 75 let. Zanj pravijo, da je srce in duša društvenega življenja v kraju in mimo njega ne gre pravzaprav ničesar, kar se dogaja v Vinski gori.

Martin je prej velik kot majhen možak. Takoj je bil nared za pogovor. Le to mu ni dalo miru, kdo nam je povedal za njegovih 75 let.

Beseda je stekla v pravcati lovski sobi. Pa v Martinu ni nič lovske krvi, lovske trofeje so bile sinove. O svojem delu pa je Martin takole pripovedoval: »Po svobodi, ko je bilo vse lepo in mirno, so me izvolili za predsednika krajevnega odbora. Takrat smo veliko delali, popravljali smo ceste, ki so bile praktično razorane. Vsi smo pošteno zgrabili za delo. No, potem kasneje so me izvolili za predsednika borcev, to sem še danes, bil sem predsednik Rdečega križa, pri njem sodelujem celih 27 let. »Še prej,« se je spomnil sogovornik, »sem bil poveljnik narodne zaščite. Takrat je bila Vinska gora še občina.« Brez posebnega dreganja je Martin pripovedoval naprej: »Bil sem tudi in sem še pri društvu invalidov, pred kratkim sem dobil celo pohvalo in sem častni član občinskega društva invalidov. In da ne bi pozabil: tudi pri pevskem zboru sem bil, sedaj pa prepevam v gasilskem zboru.« je pripovedoval Martin. Kar zažarel je, ko je govoril o tistih časih: »Bi rekel, da sem še zato tako čvrst in zdrav, ker smo toliko prepevali. In veste, kdor poje, slabo ne misli,« je bil prepričan.

Nič manj navdušeno kot na svoje pevske čase je Martin obujal spomine na dni, ko je muzicalni poohetli. »250 ohceti sem dal skozi s svojo harmoniko. Pa po dva dni so trajale. Včasih sem šel z ene kar na drugo, doma me je že čakalo vabilo za tretjo. Ja, lepo je bilo, res. In če je človek vesel, je korajžen in zdrav,« je pribil sogovornik.

Prelska je majhna, prijazna vasica. Kot jata ptic, stisnjena na dnu doline, se mi je zdelo. Če Martina povprašamo, kako je bilo v kraju oz. v Vinski gori nekoč in kako je danes, bo takole povedal: »Ogromno se je naredilo v teh letih. Vseskozi je prav živahno. Naš

dolgoletni predsednik Košan je veliko naredil, potem kasneje Franc Špegel, ki je z drugimi Vinskogorčani postavil ta naš lepi dom, pa še vrsta drugih ljudi je pripomogla, da je kraj takšen, kot ga vidite.«

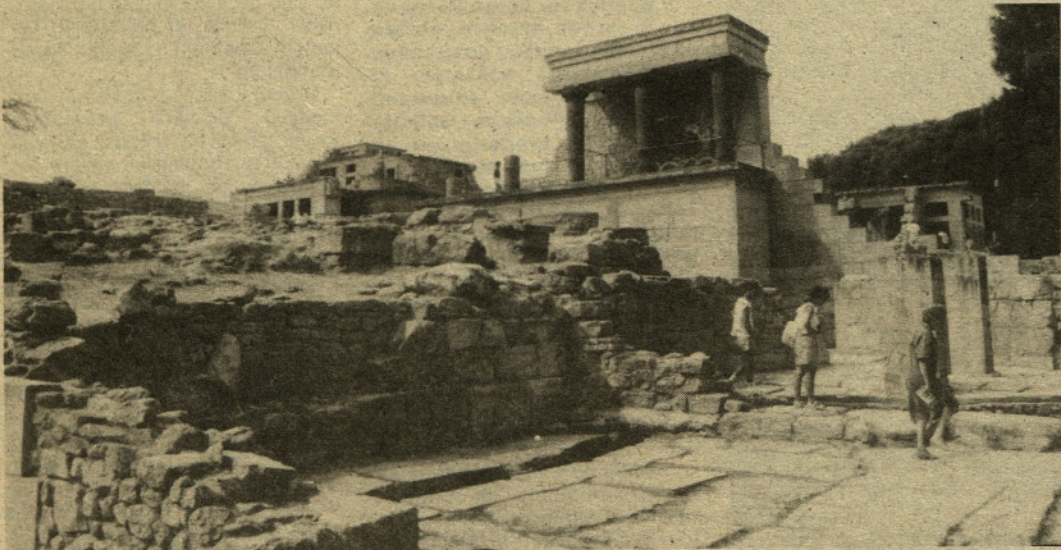
Pri marsičem je prste imel zraven najbrž tudi Martin. Kolikor mu je pač dopuščal čas ob delu na domačiji, v društvih, pa delu v zadruzi, kjer je bil zaposlen. In iz tistih dni mu je najbolj ostalo v spominu tole: »Veste, kmetje tukaj imajo veliko sadja. Pa lepega sadja. Po deset centov sem ga včasih odkupil na dan. Danes pa za jabolka nihče več niti ne vpraša,« je potožil.

Sicer pa se mi Martin ni zdel ravno človek, ki bi tožil. Zadovoljen je s svojo pokojnino, čeprav ni velika. »Veste, vsi kmetijci imamo majhno pokojnino, z rudarji se ne moremo primerjati. Ampak, saj je prav, da imajo rudarji višje pokojnine. Vsak dan gredo v tiste grozovite rove in ne vedo, če bodo prišli iz njih, bodo še videli svoje najdražje ali ne. Jaz pravim: tisti, ki si zaslužijo, naj ima.«

Tako je pripovedoval in razmišljal Drevov Martin iz Prelske. In čeprav si je v teh dneh na svoja ramena naložil sedem križev in pol, je še vedno takšen, da bi se marsikateri mladec težko kosal z njim. »Delam še, mladim pomagam na domačiji, še kosim, nekaj sem tudi še vreden na tem posestvu,« je bil ponosen.

Čisto na koncu sva pokramljala še o današnjem trenutku v tej naši deželi. Malce je pomišljal, potem pa je dejal: »Veste, bilo je hudo že pred vojno, pa med vojno. Spominjam se, da sem kot fant delal poleg očeta tesarska dela. Dvanajst dinarjev sem zaslužil. Pa smo delali cel dan, za malico je bil koruzni kruh in kisl mleko. Zdaj smo pa prevzetni. Ja, prevzetni smo, nihče več ni zadovoljen,« je pribil. In nadaljeval: »Potem je prišla vojna, preživljal sem jo v Tomšičevi brigadi in četrti operativni coni kot obveščevalec. No, minilo je vse, prišla je svoboda. Štirideset let smo jo uživali, zdaj pa te zdrahe vsepovsod. Mislim pa, da če so naši voditelji dobri, bodo znali stvari tako urediti, da bo spet sijalo sonce po naši lepi deželi,« je bil prepričan Martin.

Irena Jelen-Baša



tem grškem otoku sredi Sredozemskega morja. »Kako bo?« se sprašujemo. Upamo na najboljšo. In ker je upanje pol življenja, kot pravijo, smo tudi mi zadovoljni.

Noč prespimo v solidnem hotelu Lato, ki je eden od Korpiasovih postojank. Zjutraj se začno diplo-

stu svojstveno težo sodelovanja, tako da lahko rečemo tej odpravi tudi jugoslovansko — grška. Brez čolnov, ki sta jih pripeljala s sabo iz Aten, bi bilo prekleto težko. Naš, ki smo ga kupili v Haniu, se je že prvi dan preluknjaj in nam prižadejal glavobol. Z obliži smo ga toliko pokrpali, da smo

celostno podobo kraških razmer tega področja. V eni od številnih razpok pa mi je prišla v roke lovska puška — italijanska breča — z muhijico in polno steklenico vode. Vse je bilo od divjega lovca. Hvaležni smo mu bili za vodo, ki je z užitkom stekla po grlu. Puško pa smo mu rajne pustili.

DARKO NARAGLAV



**tradicija
treh
generacij**

**ZLATARSTVO
KRAGL
& ALEC**

**novoletni
popust**

O ptičkih, vrženih iz lastnega gnezda

Rejništvo v žalski občini

Nikoli v življenju ne bom pozabila drobcene, svetlolase punčke. Kakšni dve leti je imela. Dolgi, svetli lasje so obkrožali obrazek in izpod svetlih konic so kukale modre oči. Nič otroško brezskrbnega, vselega ni bilo na tistem obrazu, prej je bilo čutili strah in nezaupanje. Za dekletce so iskali rejniško družino, materi je pač postalo odvečno breme. In spominjam se, kako je dekletce jokalo vsakič, ko so jo peljali z avtomobilom. Vsaka pot z avtom je ponavadi pomenila iskanje drugega doma.

Nešteto otrok je že doživljalo in še doživlja podobno usodo tega svetlolasega dekletca. Namesto topline, ljubečega dotika matere, ugodja ob polnem trebuhu in suhih plenica so občutili in še občutijo grobost, samoto, trpinčenje, tudi lakoto.

Ena izmed poti, da tem otrokom pomagajo, jih izrgajo iz okolja, v katerem živijo, je rejništvo.



Pri Lesjakovih je bila poleg hčerke Vide in sina Robija doma le rejenka Anica, poleg nje sta dom pri Tereziji našla tudi 12-letna Marina in 99-letni Slavko.

DRUŽIN, KI BI ČAKALE NA OTROKE, NI

Nešteto zgodb in življenjskih usod vedo povedati na Centru za socialno delo, kjer smo se o rejništvu pogovarjali z direktorico centra Ireno Pražnikar in socialno delavko, ki se predvsem ukvarja z rejništvom Metko Horvat.

»Področje rejništva,« je pripovedovala Irena Pražnikar, »ureja zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Ta zakon opredeljuje namen rejništva, postopek za namestitvev otroka v rejniško družino, pravice in dolžnosti rejnika. Vzroki, ki pripeljejo otroke iz matičnih družin,« je nadaljevala sogovornica, »so različni: velik del otrok je brez enega od roditeljev, starši so neurejeni, brez zaposlitve, so alkoholiki, v nekaterih primerih starši zanemarjajo otroke, del otrok je brez obeh roditeljev, nekaj pa je tudi duševnih boleznih.«

Z rejništvom se v občini ukvarja center že od vsega začetka svojega obstoja, po letu 76, ko je bil sprejet zakon o zakonski zvezi in ki je omogočil poklicno rejništvo, pa so začeli tudi s to obliko. »Poklicnih rejnikov,« je razlagala Irena, »je v občini pet. Pogoj za poklicno rejništvo je, da sprejme rejnik tri otroke, rejniki imajo status zaposlenega, teče jim delovna doba, skupnost socialnega skrbstva pa plačuje prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Rejnik dobijo rejnino in te znašajo (podatki so septembrski) za otroka do dvanajst mesecev starosti 212 000 dinarjev, za predšolskega otroka 163 000 dinarjev, za šoloobveznega otroka 195 000 dinarjev in za otroka nad 14 let, ki se šola, 244 000 dinarjev. Za nemotenega otroka prejmejo rejniki tudi nagrado v višini 94 000 dinarjev.

Morda se te številke komu zdijo visoke, vendar moram reči, da rejniških družin ni na pretek, nimamo možnosti izbire in problem je zlasti takrat, ko se potrebe pojavijo naenkrat. Družin, ki bi čakale na otroke, nimamo. Res je tudi, da vsaka družina, ki bi jih želela, ne izpolnjuje pogojev za poklicno rejništvo. Rejniške družine imamo predvsem na obrobju, v mestu je nimamo. Na centru si želimo, da bi pridobili več mladih rejniških družin. Moram povedati, da smo s sedanjimi rejniki, tako poklicnimi kot ostalimi enainštiridesetimi družinami, ki sprejemajo rejence, zadovoljni, lepo sodelujemo in vidimo, da se rejniki trudijo dati tem otrokom kar največ. Družine, staršev, tega jim ne morejo nadomestiti,« je zaključila Pražnikarjeva.

REJNIKI NE MOREJO NADOMESTITI STARŠEV, LAHKO PA MALČKOM VendarLE NUDIJO TOPLO ZAVETJE

Področje rejništva je silno občutljivo. Občutljivo, ker gre za de-

lo z ljudmi, z otroki, ki so čustveno in tudi materialno prikrajšani. Socialna delavka Metka Horvat je o svojem delu in svojih izkušnjah takole pripovedovala: »Med 70 in 75-imi se giblje število rejencev v naši občini. Trenutno nimamo otroka, ki bi potreboval rejniško družino. Pravim: trenutno, lahko pa je čez noč drugače. Doslej nam je uspevalo pridobivati družine, ko smo jih potrebovali. Pomagamo si z našimi rejniki, tudi ti nam pomagajo izbrskati še kakšno družino, ki je pripravljena sprejeti otroka. Posvetujemo se tudi s šolami, krajevnimi skupnostmi, patronažno službo. Ravno iz patronažne službe nas največkrat obveščajo o primerih, kjer zanemarjajo otroke, predvsem manjše otroke; ko so otroci večji, nas obveščajo učitelji, krajanji, tudi vzgojitelji v vrtcih.

Ko zveemo za kak primer,« je razlagala Metka, »skušamo dobiti čimveč informacij z vseh strani, posvetujemo se na našem strokovnem kolegiju, vzpostavimo stik s starši. To pa je najbolj težavno, tu se največkrat zatakne, kajti brez soglasja staršev ne moremo storiti ničesar. Edino v primerih, ko je otrok resnično ogrožen, se poslužujemo najbolj bolečega ukrepa, to je odvzem otroka. Vsako leto imamo kakšen primer, lani smo imeli tri, letos dva. Hudo je, za nas in otroke, vendar delamo v prepričanju, da bomo otroka rešili trpljenja, tudi trpinčenja v nekaterih primerih.

Nič manj hudo,« je nadaljevala sogovornica, »ni za rejnike. Otroci jočejo, pol leta ponavadi traja, da se odnosi normalizirajo, tudi rejniki včasih poupajo. Včasih je treba otroka prenesti, včasih poiskati tudi mesto v zavodu, če gre za hujše motnje pri otroku.«

Ali se otroci kdaj vračajo v svoje matične družine — na to vprašanje je Metka odgovorila takole: »Odkar delam, se ne spominim, da bi se otroci vračali domov. Zrastejo v rejniških družinah, se zaposlijo ali izšolajo; ponavadi končajo poklicne šole, študentov med rejniki ni. Samo en primer manjše deklice imamo, ki je bila v rejništvu pri stari materi, da jo je mati potem, ko si je uredila stanovanje in uredila življenje, vzela k sebi. Pa tudi sicer je ta mati punčko obiskovala, skrbela zanjo. To je edini takšen svetel primer. V glavnem pa otroci starše, kolikor jih sploh poznajo, odklanjajo, nekateri se tudi veselijo njihovih obiskov, precej pa se jih otroci tudi sramujejo.«

In kako je z otroki po osemnajstem letu, ko rejniku preneha njegova obveznost? »Ne spominim se primera,« je povedala Metka, »da bi kdo od rejnikov rekel: Tako, bil si pri nas, zdaj pa pojdi. Ponavadi se ločijo od družine zaradi poroke. In otroci, zrastle v rejniških družinah, ponavadi ne iztirijo, rejniške družine jih kar dobro pripravijo za življenje,« je ocenila Metka.

V PETIH DRUŽINAH JE NAŠLO DOM 18 REJENCEV

Tako torej o rejništvu na centru za socialno delo. Kaj pa rejniki? Obiskali smo vseh pet poklicnih rejniških družin, poleg teh je, kot

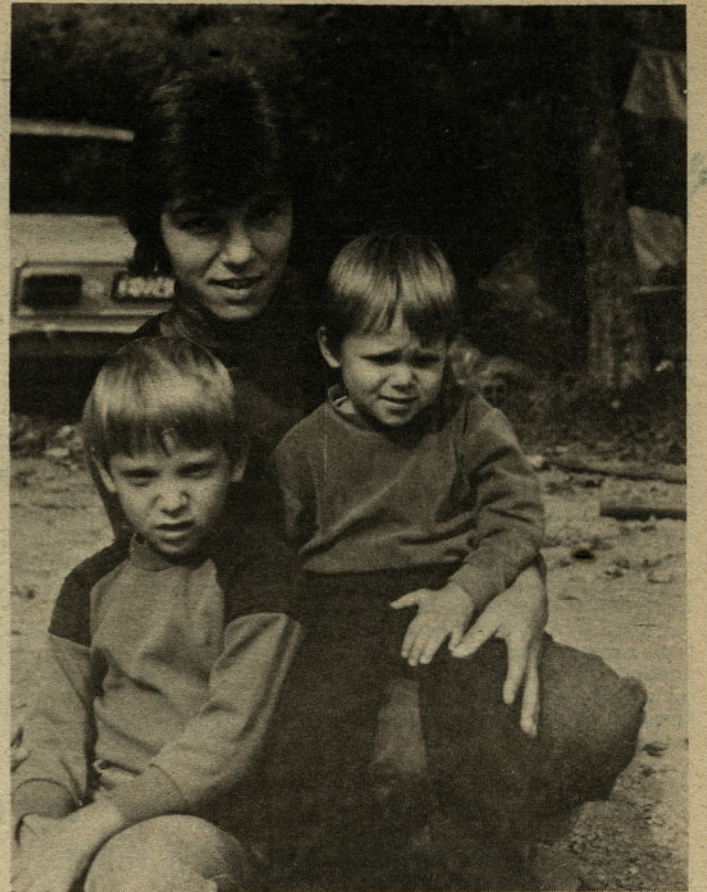
že prej rečeno, še 41 družin, ki so sprejele male brezdomce.

Zvedave otroške oči so se povsod zazrle vame. Nekateri malčki so bili zadržani, drugi so mi v trenutku hoteli razložiti vse o njihovem kužu, o kolesu, pokazali so medvedka, ki spi v njihovi postelji. Tretji so se stiskali v kot. Kdove, kaj se je pletlo po malih glavah. Morda strah, da bo spet treba kam drugam. In kaj reči fantiču, ki te vpraša: »Ali si ti moja mamica?« Ali pa tistemu, ki se je komaj naučil govoriti, pa razlaga o tem, da njegova mamica nima časa zanj? Res, na nič drugega kot na pličke brez pravega gnezda so me spominjali.

Nada Vinder iz Gotovelj je med najmlajšimi poklicnimi rejnicami. Poleg lastnih dveh sinov ima v rejništvu še sedemletno Metko, petletnega Gorana in triletnega Grega. Takole pravi: »Z rejništvom se ukvarjam že več kot leto dni. Trije otroci so šoloobvezni, dva sta mlajša. Otroci so se kar hitro navadili, fanta sta bila živahna, punčka je imela bolj domotožje. Fanta pride obiskat oče, punčko pa mati. Otroci jih poznajo, se jih veselijo. Midva z možem sva otroke vzela za svoje, letos sva vseh pet peljala na morje. Tudi moja sinova jih dobro sprejemata, smo bolj na samem in tako ni preveč dolg čas.«

Kar tri rejniške družine na kupu so v Vinski gori, od tega dve v Prelski. Pri Legnarjevih je že od daleč dišalo po palačinkah, ki jih je rejnica Marija pripravljala svojim. Dva lastna otroka ima in šest rejencev. Najstarejši Ivan je vojak in kar solze so se ji utrnile, ko je pripovedovala, kako ji piše in se ji zahvaljuje za vsak dinar, ki mu ga pošlje iz lastnega žepa. »Od 70-ega leta se že ukvarjam z rejništvom,« je pripovedovala Marija. »Že moja mati je bila rejnica. Imela sem sestro in ko je umrla oče, je bil pravi dolg čas, pa smo se odločili za rejništvo. Sama imam sedaj dva iz Titovega Velenja, punčko iz Galicije, pa dva polbrata s Polzele, no, Ivan je pa sedaj v Vršču. Edino z enim ni šlo pred leti, zapadel je v slabo družbo in naredil samomor. Dva moja rejnika sta se poročila, tudi očetov smo jim naredili in še sedaj prideta z družinami, tudi pomagata pri delu, če je treba. Zanju in za vse moje je to dom, saj drugega nimajo. So tudi težave z rejenci, razjezijo te, strog tudi morš biti, ampak saj tudi z domačimi ni nič drugače,« je pripovedovala Marija.

Le streljal naprej je druga rejniška družina. To so Lesjakovi. Rejnica Terezija je takole pripovedovala: »Od hi-



Pri Vinderjevih sta bila dopoldne doma le najmlajša dva rejenca, Goran in Grega; Roman, Dejan in rejenka Metka pa so bili še v šoli.

še do hiše so hodili z otroki, pa smo jih vzeli. Tri imamo preko socialne, sestri in fanta, in ostali bodo pri nas, dokler ne bodo prišli na svoje. Upam le, da mi bo zdravje to dopuščalo,« je razlagala Terezija, potem pa je bilo treba poskrbeti za Vido in Anico, ki sta hoteli na šolski plesni tečaj.

Najbolj živahno je bilo pri tretji rejniški družini v Vinski gori, pri Konečkijevih. Bil je čas kosila in poskrbeti je bilo treba za okrog deset lačnih ust, pa še Boštjanu je bilo treba pomagati pri domači nalogi in mu razlagati, kaj pomeni ta in kaj ona množica. Emilija Konečki se z rejništvom ukvarja že kar nekaj let, poleg dveh svojih otrok ima še pet rejencev. »Ja, res nas je precej, ampak nikoli ni dolgčas,« je zatrdila v pogovoru. »Ni mi žal, da sem se odločila za rejništvo, najrajši pa sprejemam čisto majhne otroke. Starši nekaterih otrok pridejo, nekateri poznajo, nekaterih sploh ne. Žalostno je, da nekateri starši pozabijo napr. na otrokov rojstni dan, ker jih otroci pričakujejo. Ali pa pričakujejo vsaj kartico. No, tudi to preživimo in prebrodimo skupaj. Dela mi nikdar ne zmanjka, ampak tisto uro ali dve za delo v gasilskem društvu si pa tudi vzamem,« je pribila sogovornica, vmes pa ves čas pridno pripravljala kosilo.

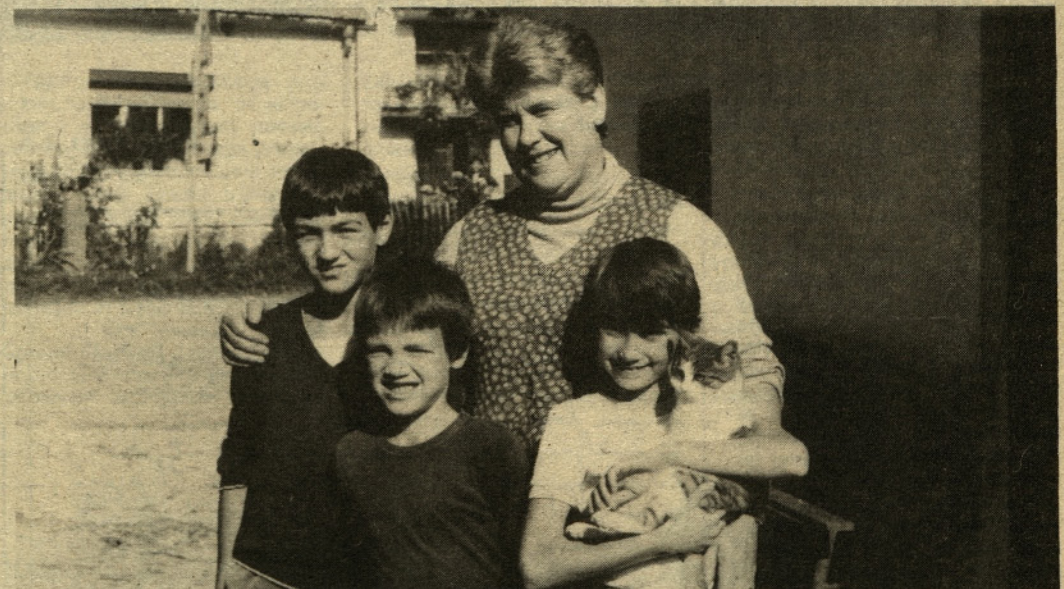
Še ena rejniška družina je v občini, in sicer v Podkrajju. To so Verdevovi. Branka, uradno poklicnega rejnika, ni

bilo doma. Jeseni je dan vse krajši in zemlja zahteva pridne roke. Zato pa sva pokramljali z ženo Darinko. Nisva se srečali prvič, kajti ko je na Ponikvi kamor sodi Podkraj, kakšna prireditev ali pa krajevni praznik, pridejo tudi Verdevovi. Vsi — trije njihovi in trije rejenci. Verdevovi se s poklicnim rejništvom ukvarjajo osem let. »Hiša je bila velika, malce smo najprej razmišljali o kmečkem turizmu, potem pa smo se odločili za rejništvo,« je povedala Darinka. In še to, da so zadovoljni, da z otroki ni posebnih težav, zdravi so. »Hiša je pa tudi tako velika, da bo vedno mesto zanje, če bodo hoteli.«

Prijetneje bi bilo, če bi o rejništvu sploh ne bilo treba pisati, če se s takimi problemi sploh ne bi bilo treba ukvarjati. A ker problemi in malčki brez doma so, je sreča, da živijo ljudje, ki so zanje pripravljeno poskrbeti, jim dati delček svojega srca, pa vstati sredi noči, kadar so otroci bolni.

Zal so časi takšni, da bo podobnih problemov in primerov še več. Stisko z denarjem, utapljanje razočaranj v alkoholu — vse to najbolj občutijo in bodo občutili najmlajši, najbolj nemočni. In kdo ve, koliko otroškega trpljenja se še skriva za zidovi domov, pred našimi očmi, pa zanj niti ne vemo. Ali pa včasih niti nečemo vedeti!

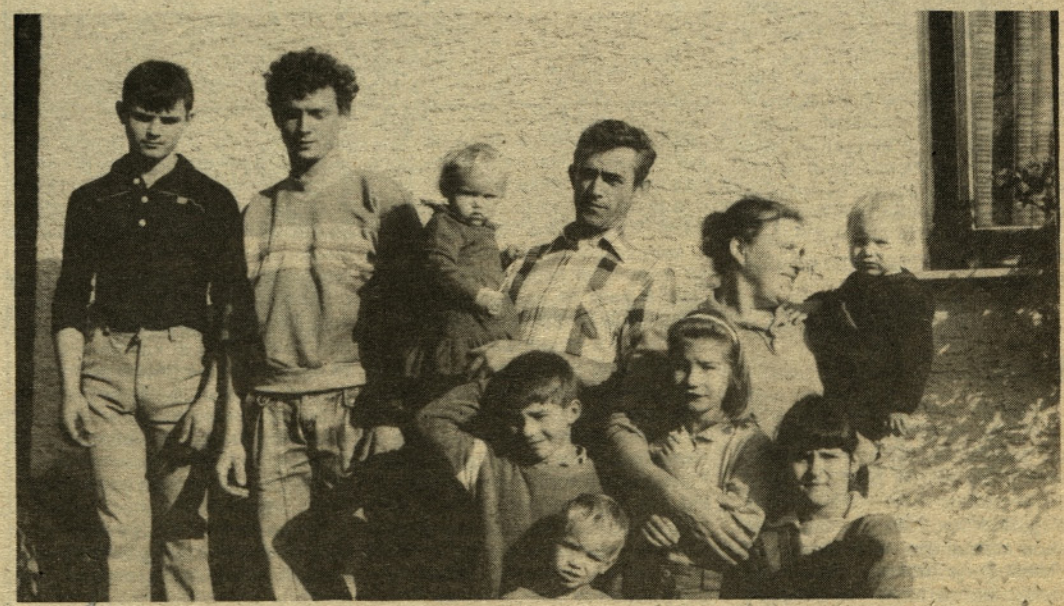
Irena Jelen-Baša



Marijini rejenci Nataša, Duško in Boštjan, poleg teh sta pri Legnarjevih še rejenca brata Matjaž in Adi, najstarejši Ivan je že vojak, Marija pa ima tudi dva lastna otroka.



Pri Verdevovih ni nikdar dolg čas. Poleg treh lastnih otrok Polonce, Igorja in Slavka ima Darinka na skrbi še rejence Natašo, Klavdijo in Iveka.



Najbolj živahno je bilo pri Konečkijevih. Na posnetku sta Emilija in njen mož, rejenci Viki, Tarija, Boštjan, Robi, Martin, pa sin Blaž in hči Vida ter ena izmed nečakinj.

PIONIRSKI KOTIČEK

Ureja:
V. Cerovšek

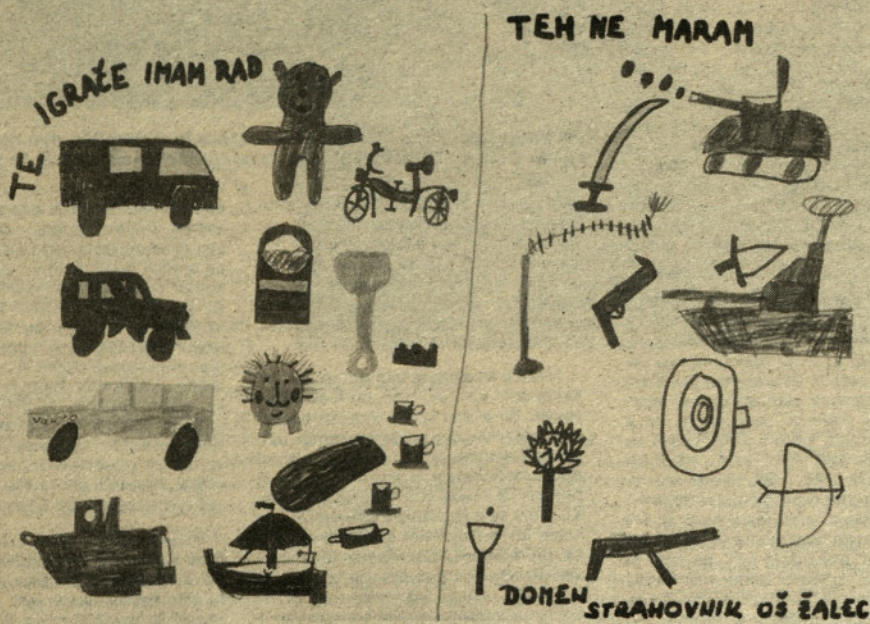
Vrnitev iz Nemčije
v mojo domovino —
Slovenijo

Rodila sem se v Nemčiji, kjer sem živila dvanajst let. Ko sem izpolnila tri leta, me je mama vpisala v otroški vrtec. Tam sem spoznala svojo najboljšo prijateljico, s katero sem obiskovala osnovno šolo in gimnazijo. Skupaj sva hodili tudi na telovadno tečaj. S šestimi leti sem šla v šolo. Učna snov je bila precej lahka, kar se je ob koncu leta pokazalo, saj so bile ocene zelo dobre. Ko sem končala četrto leto osnovne šole, sem se morala odločiti, kje bom nadaljevala šolanje. Lahko bi šla na višjo šolo, kamor hodi večina učencev zaradi slabših priložnosti, ali pa na gimnazijo. Odločila sem se za slednjo. Najprej sem bila zelo vesela in ponosna, saj so bili na šoli le odličnjaki. A to veselje ni bilo dolgotrajno. Snov je bila zahtevnejša kot v osnovni šoli. In ko so se ocene tiho in počasi nižale, sem se začela učiti. Šesti razred sem nato zaključila s prav dobrim uspehom. V Nemčiji bi potem še hodila tri obvezna leta ali pa z maturo sedem let v gimnazijo. To mi pa sedaj ne bo treba, kajti odločili smo se, da se vrnemo v Slovenijo.

Zadnji dnevi so vedno hitreje minevali in zadnje noči sem premišljevala o vsem in se spominjala slabih in dobrih stvari. Poskušala sem si tudi predstavljati Slovenijo in življenje v njej. Nekakšen strah mi je zbrisal vse misli in mi prinašal solze v oči, ki se do jutra niso posušile. Zjutraj, ko smo zapustili Nemčijo, sem premagala strah, obrisala zadnje solze in se veselila prihodnjega življenja v moji domovini, čeprav sem morala zapustiti vse, kar mi je bilo drago doslej.

Sedaj vem, da nismo storili napak, ko smo se vrnili v Slovenijo, saj imam tu dom in prijatelje, katerim lahko zaupam. Tudi mami in bratu je to bolj všeč kot v Nemčiji, čeprav brat še dela tam. Tukaj so ljudje bolj prijazni. V Nemčiji žive ljudje bolj zase, tako, da sem včasih mislila, kot da sem peto kolo na vozu. Sedaj je preteklo že nekaj tednov od vrnitve, počutimo pa se, kot da že dolgo živimo tukaj. Ni nam žal, da smo se tako odločili in tudi domovina nas je pričakala z odprtimi rokami. Lepo je živeti v Sloveniji, kjer bom ostala celo življenje.

Andreja Švab, OŠ Polzela



Moje igrače

Moje igrače so lepe. Vzamem jih v roke, kadar se dolgočasim. Najraje se igram s punčkami in lego kockami. Kadar se z mano igra še kdo, je igra še lepša. Igram se tudi na dvorišču, kjer je peskovnik. Nekaj igrač si naredimo iz kartona ali drugih odpadnih snovi. Moje igrače so tudi sestričine in se zaradi njih tudi skregava.

Imam veliko igrač. Rada se igram s punčkami in plišastimi igračkami. Nimam pištol, tankov in drugih podobnih vojnih igrač. Z njimi se ne igram rada, ker prinašajo nesrečo. Želim, da jih po trgovinah ne bi več prodajali.

Katja Goršek, 3. b

Igrače sém dobila za dedka Mraza, za rojstne dneve, nekaj sem jih dobila od sestre. Med njimi so: plišaste živali, lego kocke, avtomobilčki, otroški instrumenti, žoge in še kaj. Včasih sem se najraje igrala s punčkami in kockami, sedaj pa se rada igram družabne igre kot so Človek ne jezi se, monopoli, karte in podobno. Igrače so sedaj na policah in v omari. Morda bom imela čas zanje spet med počitnicami. Vse igrače imam rada, le bojnih ne, ker spominjajo na vojno.

Maša Jakop, 3. b

Igrača lahko je avto, padalo, ura, letalo.
Igrača lahko je punčka brez nog, fantek brez rok.
Igrajo se z mano Leja, Tadeja, Teja, Mateja.
Igrajo se s tabo za prijetno zabavo.

Petra Fendre, 3. b
vsi OŠ Žalec

Naš Niko

Dobili smo psička, nemškega ovčarja z rodovnikom, ki smo mu dali ime Niko — čeprav je imel v svojem dokumentu zapisano ime Jagi. Ko smo ga dobili, je bil star tri mesece. Z njim smo imeli vsi veliko veselje. Igral se je in odnesel vse, kar je mogel. Čeprav je naredil tudi kakšno škodo in kdaj koga tudi malo ugriznil, smo ga imeli vseeno radi.

Pred meseci je hudo zbolel in morali smo klicati živnozdravnika, ki mu je dal nekaj močnih injekcij. Po tednu dni je ozdravel in vsi smo bili zopet veseli.

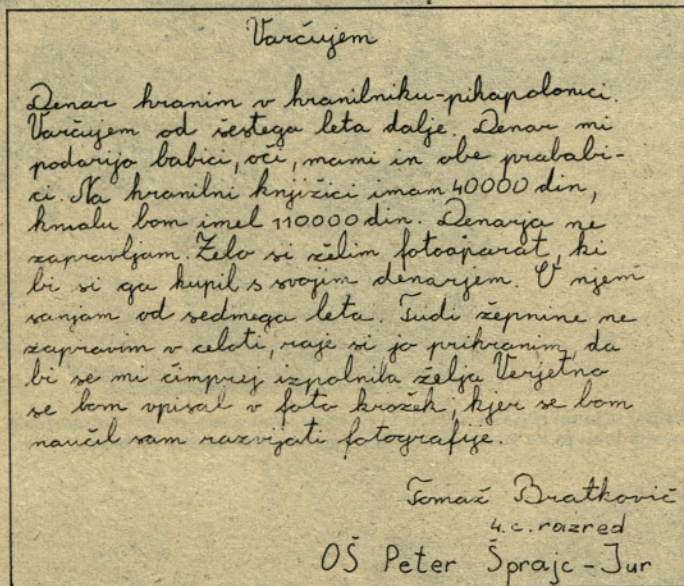
Ker stoji naša hiša ob glavni cesti Celje—Ljubljana, je bila vedno velika nevarnost, da Niko steče na cesto. Vsi smo skrbeli, da smo ga vodili na povodcu na sprehod, da ne bi stekel na cesto. Napravili smo mu tudi lepo pasjo utico, ga hranili z vitamini in skrbeli za njegovo čistočo.

Toda, prišel je dan, ko je Niko kljub naši pazljivosti stekel na cesto, kjer ga je povozil avto. To je bil za nas žalosten dan, ker smo izgubili žival, ki je človeku najbolj zvest prijatelj, mi pa smo ga imeli še posebej radi.

Elizabetha Štorman,
OŠ Šempeter

Potep

Nekega vročega dne sem prosil mamo, če se smem iti potepat po gmajni. Čeprav mi ni dovolila, sem jo na skrivaj obrisal. Tako so se začele moje »gmajnarske« dogodiščine. Ob potoku sem začel bresti po vodi. Pregovor »Mladost je norost, skače čez potok, kjer je most« to potrjuje, kajti jaz še nisem abrahamovec. Na gladkem kamnu me je »usu-ilo«. Pogledam po okolici. Nikjer



nikogar. Iz mené se usuje po deset kletvic na šest sekund. Dobra vaja za matematike: če sem klet dve minuti, koliko kletvic sem izrekel? To je brzina! Ampak, kmalu sem se pomiril. Da bi se posušil, sem iskal prostor na soncu. Usedel sem se na kup kamenja, pomolil vse štiri od sebe. Glej no! Desna roka je otipala nekaj mrzlega, nekaj gibljivega. Oh, ti ljudje! Plastika sredi narave! »Ampak, nekaj ni v redu! Plastika bi se vendar segrela, jasno!« Pogledam kaj je. Vrže me v zrak: Kača! Kljub sončni toploti me je zabelo, kri mi je zmrznila. In že je bil na vesti oblak prahu. Škoda, da ni bilo pri roki stoparice, gotovo bi bil dosežen svetovni rekord na petsto metrov.

Upehan sem se ustavljal. Ni bilo dolgo, ko je po travi nekaj »lete-lov«. »Kača!« si mislim. Že sem se

ponovno pognal. Na srečo mi možgani hitro delujejo, a tudi moje zavore niso iz »forme«. Hipoma se ustavim. To je lahko samo martinček! »Jauuuuu!« se je razleglo po gmajni. Go je bila gonja. Martinček se je oglašal: »Uh, uh, ah, hu!« Jaz pa: »Drži ga! Juppilii!« Ampak, martinčki so prebrisani. Zavil je v jarek, jaz pa za njim. Toda, še hitreje sem zlezal ven. V jarku so bile koprive!

Spomnil sem se, da moram domov. Doma pa je bilo ravno obratno: jaz sem bil martinček, mama pa Joži. Vendar je bila ona oborožena s palico.

Kaj pa konec? Ker v hiši ni kopriv, se nisem imel kam skriti, pa sem jih dobil. Ja, ja, svet je res krut!

Joži Zajc,
OŠ Petrovče

Mesec knjige

Polistajmo v mesecu knjige po nekaterih knjigah in publikacijah. Tako v knjigi Aleksandr Videčnik Zadržno povezovanje kmetov v Gornji Savinjski dolini avtor opisuje življenje kmetov, ki pa se ni dosti razlikovalo od tistega v Spodnji Savinjski dolini. Avtor se ustravi pri letu 1781, ko je bila ukinjena tla-ka. omenja Marijo Terezijo in njenega sina Jožefa, ki sta uvedla davčni kataster. nadalje omenja leto 1848, ki je povzročilo številne spremembe, na vidiku pa je bila tudi kmečka odveza.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je v Avstriji vladal liberalizem, ki je prinesel kmečko odvezo, hkrati pa je kmeta povsem prepustil krepljenemu rastočemu kapitalu. Razmere se v novi državi po prvi svetovni vojni niso kaj prida spremenile, saj je država uveljavljala staro zakonodajo, ki ni delovala v korist kmeta. Tudi davčna politika našemu kmetu ni bila naklonjena. V letih 1921—26 je bilo slovensko kmetijstvo skoraj šestkrat bolj obdavčeno kot denimo tisto v Srbiji in Črni gori. Tako je davek na poslovni promet znašal na prebivalca v Črni gori in Srbiji 34 din. v Sloveniji pa 173 din.

V poglavju Kmečka odveza podrobno opisuje posebno odvezo v fevdalnih razmerah. Cesar Franc Jožef je podpisal patent o ukinitvi kmečke odveze 7. septembra 1848, torej pred 140 leti, kateremu so sledili izvedbeni akti, ki so bili tudi cesarskega izvora. Kako se je kmet reševal s pomočjo

zadrugištvá, je prikazano v poglavju Vošnjaki, J. E. Krek in slovensko zadrugištvó, sledijo pa še poglavja o organizaciji zadrugištvá. Skratka, pred nami je knjiga, ki podrobno opisuje življenje in položaj kmeta nekoč in danes.

Veliko je del, ki opisujejo našo preteklost. Med njimi je znamenita razprava Ivana Stoparja Karolinška arhitektura na Slovenskem. V razpravi je opisana župnijska cerkev v Braslovčah. Predstavljena je ugotovitev, da je cerkev v Braslovčah med prvimi izprisanimi prafarnimi cerkvami na naših tleh. Prafara se omenja že leta 1140, cerkev pa prvič 1255. leta. Podrobno je opisana arhitektura cerkve, naveden pa je tudi podatek, da je braslovška župnijska cerkev dobršen del Spodnje Savinjske doline, po obsegu pa se je lahko kosala s tedanjimi župnijami, kot sta bili Gornji grad in Šempeter, v kateri sta bili cerkvi med prvimi celozelo.

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je izdala razpravo Nika Kureta Slovensko Štajersko pred marčno revolucijo 1848. Objavljene so ankete, ki so bile v naših krajih izvedene v prvi polovici 19. stol. V prvem stolpiču je najti podatek o št. Andražu nad Poze- lo. Tu je leta 1843 obstajala nedeljska šola, ki jo je vodil domači župnik. Vanjo pa je bilo vpisanih 42 otrok. Ali: Ljudski značaj: »Domačini so dobrodušni in marljivi Slovenci, po jeziku,

navreh in šegah enaki drugim Savinjskim.« V anketi je ugotovljeno, da je izpred župnišča lep razgled, ki seže do novo sezidane predilnice in tkalnice v Preboldu.

V drugem stolpiču je podatek o Čr-nem vrhu nad Taborom, kjer je zapisano, da so v grapi Glabovšek nekoč kopali črni premog (leta 1804) in da je na Kravci jama podobna cerkvi, ki jo zato imenujejo Cerkev, na Hribu Kozice pa je dokaj globoka jama z imenom Brlog, v kateri so včasih prezimovali medvedje.

Tudi v knjigi Boža Otorepca Sred-njeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem (Slovenska matica, 1988) je obilo podatkov o naših trgih. Pečat trga Žalec je ohranjen iz leta 1346, najstarejša omemba Žalca pa je iz leta 1182. Grb trga Braslovče je iz 17. stoletja, trga Vransko pa iz leta 1868.

Veliko povedo tudi priložnostne brošure, tako na primer Sto let svetnega društva Braslovče ali Družina zgodovina krajevne skupnosti Andraž. Žal ne omenja podatka, da se Dobrič, vas v občini Gore Oljke v Savinjski dolini, omenja že 24. 10. 980, torej pradž več kot tisoč leti. Podatek je iz Historične topografije slovenske Štajerske Pavla Blaznika (Založba Obzorja, 1986).

Marsikak podatek pa razkrivajo tudi časopisi ali revije.

F. Ježovnik

Prva gledališka premiera

Igralci iz Griž so letos prvi predstavili novo gledališko delo. Ogledali smo si komedijo PRI LEPI VDOVI, ki je nastala pod peresom in režijskim vodstvom poznanega ljubiteljskega gledališkega delavca Ivana Mikeka. Svoje igralske sile so člani amaterskega odra združili s pevci moškega pevskega zbora Društva upokojencev Griže.

Tekst za predstavo je torej nastal kar doma, bi lahko rekli. To v Grižah ni prvi primer, saj je Ivan Mikek avtor več

njihovih uprizoritev. Vendar pa je »vdova« nastala po ideji pevcev, ki se niso navduševali za samostojni koncert, radi pa bi se širšemu občinstvu predstavili. Nič lažjega, bi rekli, če je član zbora temu kos. In zagotovo je združitve gledališke in pevske dejavnosti tudi to pot rodila sad, vreden nadaljnega vzgajanja. Vsi, ki so si komedijo ogledali, so bili zagotovo zadovoljni in so nasmejani ostali še na prireditvi, ki je sledila po predstavi. Gle-

dalski dogodek, ki ga je ujela v trenutku časa predstavljena komedija, je torej zadovoljil številno občinstvo. Vendar pa je to le del resnice — kajti nadaljevanje dogodkov »Pri lepi vdovi« sledilo čez leto dni, ko bo avtor napisal naslednjo epizodo. Torej, nova oblika na gledališkem polju! Čestitamo.

Jožica Ocvirk

Ta veseli dan ali Matiček se ženi

Ko je pred dobrim mesecem dni minilo proslavljanje 120-letnice II. slovenskega tabora, smo si oddahnili: skoraj vse je potekalo po zamislih. Še vedno se radi spominjamo literarnega večera, pa koncertov, pa filma, tudi razstave, in gledališke premiere veseloigre A. T. Linhart Veseli dan ali Matiček se ženi. Vendar ob tej predstavi ne živijo le spomini, saj živi predstava sama in Matiček se še kar ženi.

Doslej je bilo odigranih (v enem mesecu) sedem predstav. Ogledali si jo bodo vsi učenci predmetne stopnje iz naše občine, vabila za gostovanje pa

dežujejo tudi iz sosednjih. Tako bodo v naslednjih dneh gostje v Mozirju, potem pa še trikrat v Žalcu in še kje.

Igralci, ki imajo svoja matična društva v drugih krajevnih skupnostih, so z vdušjem in zbrani skupini zadovoljni, in težave, ki se pojavljajo predvsem ob dopoldanskih predstavah, rešujejo z dobro voljo in za nič na svetu nihče izmed njih ne bi bil rad kriv, da bi ne mogli »ženiti Matička«. Zveza kulturnih organizacij Žalec jih pri njihovih prizadevanjih seveda podpira. Ta predstava pa ima še eno dobro stran: sodelujoči

so se korenito seznanili z načinom dela med profesionalnimi gledališkimi ustvarjalci (režiser Iztok Valič, vloga barona Borut Alujevič, oba člana SLG Celje). Zato je prvotna zamisel, da bo študij predstave istočasno tudi seminar, docela uresničena. V skupini sodelujejo kar štirje režiserji dramskih skupin (Andraž, Polzela, Sešče, Vransko) in njihovi člani, ki so, kot so tudi sami povedali, ob delu z Valičem in Alujevičem sicer prešli mnogo pota, a se tudi veliko naučili.

Jožica Ocvirk

Gledališki abonma

Vabilo k vpisu še velja

Kljub zastavljeni naorgi in želji, da bi v tej sezoni pravočasno vpisali zadostno število ljubiteljev gledališča, smo se odločili, da podaljšamo rok za vpisovanje. To nujnost pogojuje premajhno število dosedaj vpisanih abonentov. Zato še enkrat vabimo vse, ki bi želeli postati obiskovalci gledališkega abonmaja v Žalcu, da se čimprej, ali najkasneje do 10. novembra oglašite v Občinski matični knjižnici Žalec, kjer boste lahko kupili vstopnice (cena

25.000.— in 20.000.— din). Vstopnice lahko kupite tudi na kredit.

Vemo, da vsakogar med nami zaposlujejo vsakodnevne obveznosti in skrbi, vendar jih je treba kdaj pa kdaj odložiti. In obisk dobre gledališke predstave je pravi motiv za beg iz sive realnosti. Prepričajte se sami in postanite enkrat mesečno gost gledališča, ki bo gostovalo v žalskem kulturnem domu.

Prva predstava šele v novembru

Vse, posebej pa še naše stalne abonente obveščamo, da bo na sporedu prva predstava SLG CELJE v mesecu novembru, ko si boste lahko ogledali Brehtovo OPERO ZA TRI GROŠE (ponedeljek, 14. nov.). Predstava bo tudi za izven.

Vse druge nastale spremembe bodisi programa bodisi terminov predstav, bomo objavili v prihodnji številki Savinjskega občana. Prosimo vas za razumevanje.

Jožica Ocvirk

Prijeten koncert v župnijski cerkvi

V župnijski cerkvi sv. Nikolaja v Žalcu so v zadnjih letih pripravili že nekaj orgelskih koncertov; v soboto, 15. oktobra, pa se je v njej predstavil eden najboljših mladinskih pevskih zborov v Jugoslaviji: Tehnik s srednje tehniške šole Maršal Tito v Celju pod taktirko prof. Dragice Žvar. Velik prostor župnijske cerkve je še enkrat potrdil vso svojo mogočo akustičnost in znova opozoril, da bi se v njem občasno dalo marsikaj lepega in ustreznega pripraviti. Kot je povedala pevovodkinja prof. Dragica Žvar, so takšni koncerti v tujni povsem normalna oz. celo obvezna stvar, saj morajo zbori poleg nastopa na odru opraviti še koncert v cerkvi.

Mladi pevci iz Celja, sicer pa združeni iz vseh občin celjskega območja, zato ker obiskujejo srednje tehniško šolo, so se predstavili z bogatim in zahtevnim programom madrigalov domačih in tujih mojstrov, črnskih duhovnih pesmi ter za konec še slovenskih ljudskih in narodnih.

Ob koncertu pa je zanimivo predvsem dvoje: bil je izredno dobro obiskan, kar za Žalec ni posebno pogost primer, saj smo pogosteje priča praznim kot polnim dvoranam ob vsaj tako kvalitetnih nastopih kot je bil nastop Tehnika. Nekdo je zlobno ali pa tudi ne pristavil, da bi kazalo v

bodoče koncerte namesto v kulturnem domu prirediti v župnijski cerkvi. In drugo, gostitelji so mladim pevcem pripravili nadvse prijeten sprejem, ki ga na podobnih srečanjih tudi velikokrat pogrešamo. Nič drugega ni potrebno, kot topel in človeški nagovor in šo-

pek rož, da o malici sploh ne govorimo. Resni ljubitelji zborovske glasbe, ki so do dobra napolnili župnijsko cerkev, upravičeno pričakujejo še kakšnega Tehnika... Bil je lep kulturni večer, kakršnih nam žal manjka.

T. VRABL

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST ŽALEC

Odbor za podeljevanje
SAVINOVH ODLIČIJ

OBJAVLJA

pogoje za podelitev Saviniovih odličij za leto 1988

Občinska kulturna skupnost Žalec bo ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarju podelila za vsestransko aktivno delo na področju kulture, za posebne dosežene uspehe na umetniškem, znanstveno-kulturnem in ljubiteljsko-kulturnem področju in za življenjsko delo

- SAVINOVE NAGRADE S PLAKETO za aktivno delo nad 25 let,
- SAVINOVE PLAKETE za aktivno delo do 25 let,
- SAVINOVA PRIZNANJA za aktivno delo do 15 let.

Posamezna odličja lahko prejmejo posamezniki, društva, organizacije združenega dela in druge organizacije, ki imajo sedež na območju občine Žalec.

Dobitnike Saviniovih odličij lahko predlagajo OZD, društva, organizacije in posamezniki.

Odbor bo sprejemal predloge do 15. decembra 1988.

Galicija

V Zavrhu odprli asfaltirane odcepe

Skupno so letos v Galiciji asfaltirali skoraj pet kilometrov cest

Pesem in harmonika sta pred štirinajstimi dnevi spremljala odprtje asfaltiranih cestnih odcepih v Zavrhu, zaselku v krajevni skupnosti Galicija. V tamkajšnjem gričevnatem svetu so ljudje še do nedavnega hodili po makadamu, zdaj pa skorajda ni več poti, ki ne bi imela asfaltne preobleke. Veliko so k temu pripomogli z lastnimi rokami, zato je zadovoljstvo še toliko večje in odprtje vsakoj pridobitve še toliko bolj veselo in svečano.

Tako je bilo tudi tokrat, ko so odseke Topolšek—Šuperger, Verdev Rudi—Dolar Anton, Kugler—Podvršnik in odsek Kugler—Verdev. Krajski so sami opravili zemeljska dela in prispevali tri milijone dinarjev, pomagali pa so jim tudi v Cestnem podjetju Asfalt Kamnolom, Gozdnem gospodarstvu Žalec, samoupravni interesni skupnosti za komunalo in ceste, v krajevni skupnosti in v delovnih organizacijah žalske občine. V Zavrhu imajo tako le še dva manjša cestna odcepa, ki kličejo po asfaltirani preobleki. Ob odprtju sta oba predsednika režijskih odborov v Zavrhu Srečko Dolar in Alojz Podvršnik ter eden najstarejših Završanov Ivan Potočnik povedali naslednje:

Srečko Dolar: »Zelo smo veseli in zadovoljni, da nam je uspelo uresničiti cilje, ki smo si jih zastavili. Dela je bilo veliko, do asfaltne prevleke smo skoraj vse naredili sami. Letos smo v Zavrhu

dobili tudi dvanajst telefonskih priključkov, tako da bo letošnje leto za nas kar uspešno.«

Alojz Podvršnik: »Naš režijski odbor smo ustanovili februarja, takrat smo zbrali tudi nekaj denarja in začeli z udarniškim delom. Z lastnimi traktorji so ljudje odpeljali preko 1000 m² zemlje, delali smo složno in kakšnih večjih težav nismo imeli. Čeprav je bilo treba veliko denarja, dela, poleg vsega pa opraviti tudi vsa kmečka dela, smo zdaj zadovoljni. Odhod na delo in v šolo pa po opravih bo lažji, hitrejši, pomembno je tudi to, da nam vsak večji naliv ne bo več odnašal ceste. Hvaležni smo vsem, ki so nam pomagali do tega asfalta.«

Ivan Potočnik: »Zame ta cesta morda nima več tolikšnega pomena, sem pač že v letih. Sem pa vesel, da ni več makadama, kajti tako lahko upamo, da bodo mladi tukaj raje ostajali na domačijah. Pred tridesetimi leti smo bili praktično odrezani od doline. Ko smo maja začeli z deli, niti nisem verjel, da bomo res tako kmalu dobili asfalt v te bregove. No, danes sem pa sam že prerezal trak. Krajski si želimo le to, da bi poleg šolskega in delavskega avtobusa imeli kakšen dan avtobusno zvezo npr. do Žalca tudi v dopoldanskih urah.«

Asfaltirni odcepi v Zavrhu pa niso edina letošnja pridobitev v krajevni skupnosti Galicija. Poleg teh so asfaltirali še odcep v Galiciji, kjer je bil predsednik režijskega odbora **Ivan Borinc**, pa v



V Zavrhu je trak prerezal eden najstarejših krajanov Ivan Potočnik.

Veliki Pirešici, kjer je režijski odbor vodil **Mirko Šuper**, in v Hramšah, kjer so dela potekala pod vodstvom **Jožeta Ramšaka**. Do vseh teh cestnih odcepih v krajevni skupnosti, ki skupaj merijo skoraj pet kilometrov, so krajski prišli z lastnim delom in denarjem, nekaj so jim prispevali tudi v širši družbeni skupnosti, iz krajevnega samoprispevka pa so malo denarja dobili le v Hramšah, ker je bil edino tamkajšnji odcep v programu krajevnega samoprispevka.

Irena Jelen-Baša



Po asfaltirani cesti bo pot v službo, šolo in po opravih lepša in hitrejša.

Polzela

Slovesno za praznik

Krajski Polzela praznujejo krajevni praznik 2. oktobra v spomin na leto 1942, ko so bili v Mariboru ustreljeni prvi talci te krajevnega skupnosti. Letošnje praznovanje je potekalo kar teden dni. Zvrstile so se razne kulturne in športne prireditve. Na slavnostni seji, ki je bila v dvorani doma Svobode, je imel osrednji govor predsednik skupščine KS Polzela Stanko Novak. Najprej je govoril o pomenu praznovanja, nato pa o delu, ki so ga opravili v zadnjem obdobju. Poudaril je, da so po uspešnem izglasovanju podaljšane krajevnega samoprispevka organizirano izvajali program, za katerega

so se odločili krajski. Največjo skrb v kraju moramo posvetiti temu, kot je dejal Novak, da bi imeli vsi zaselki zdravo pitno vodo. Ker le-te nimajo povsod, bodo letos največ sredstev namenili za izgradnjo vodovoda v Založah.

Predračunska vrednost znaša v tem času 400 milijonov dinarjev. Poleg tega so asfaltirali nekaj krajših odcepih cest, uredili parkirišče na pokopališču z dovozno cesto in pri kmetu Vašlu na Polzeli odprli prodajalno plina. V nadaljevanju slovesnosti so podelili priznanja KS, pohvale in bronasta odličja OF.

Priznanja KS so prejeli: Marjan Novak, Jože Jošovc, Ivan Poteko, Ivo Krašovic in vaški odbor Založje; pohvale Marjan Žagar, Silva Pur, Lado Marjetič; bronasta odličja OF Ivan Cajhen, Alojz Cukjati, Stanko Novak, Stanko Štorman in Košarkarski klub Savinja Polzela. Ob tej priložnosti so pripravili krajši in prisrčen kulturni program. V okviru praznika sta bili pripravljene tudi razstavi, in sicer prvo pripravilo Turistično društvo Polzela, drugo pa Savina Vybihal, ki je razstavljala ročno slikanje na steklo in glineni nakit.

TONE TAVČAR



Predsednik skupščine KS Polzela Stanko Novak izroča pisno pohvalo Marjanu Žagarju.

Foto: T. T.

Petrovče

Kdaj boljša oskrba z mesom?

Tako se sprašujejo krajski Petrovč

Dve stvari v zadnjem času razburjata krajske Petrovč in predstavnike krajevnega skupnosti. Eno je problem mesne in oskrba s svežim mesom, drugo je ureditveni načrt za center Petrovč.

Brez trgovine, ki bi krajskom nudila sveže meso, so v Petrovčah vse od takrat, ko so zaradi upokojitve mesarja zaprli vrata mesnice Celjske mesne industrije. O novi mesnici se pogovarjajo s predstavniki občine, Celjsko mesno industrijo, ki je bojda pripravljena urediti delikatesno trgovino, pa Savinjskim magazinom, ki je zagotovil, da bo preskrbo z mesom sam uredil in svojih prostorov v tako imenovani Polančevi hiši ne bo dal v najem Celjski mesni industriji.

Zadnji pogovor o oskrbi s svežim mesom v Petrovčah je bil pri

predsedniku izvršnega sveta zadnji dan septembra, na njem pa so bili predstavniki krajevnega skupnosti in Savinjskega magazina. Le-ti so povedali, da pakirano sveže meso že zdaj ponujajo v samopostrežni trgovini, da pa bodo do konca leta v prostorih samopostrežne trgovine uredili prodajo svežega mesa. Predstavnika krajevnega skupnosti Ivan Slamnik in Marjan Turčinik tem obljubam nista verjela, kajti konec leta je pred vrati in mesnice tudi ni mogoče urediti čez noč. Zahtevala sta, da predstavniki Savinjskega magazina in SOZD-a Merx krajonom razložijo, kako rešujejo stvar, do kod so že urejene in kako bo potekala preskrba s svežim mesom. O vsem tem naj bi krajski in predstavniki krajevnega skupnosti seznanili na razširjeni seji

sveta potrošnikov. To sejo so v krajevni skupnosti sklicali 10. oktobra, vendar se je ni udeležil nihče od predstavnikov Savinjskega magazina. Kasneje so krajevni skupnosti pojasnili, da so vabilo za sejo dobili šele 11. oktobra, čeprav je bilo vabilo poslano 5. oktobra. Torej, odgovodal je PTT. Ali pa morda kdo drug?

Drugi pereč problem je ureditveni načrt. Dolgo so nanj čakali Petrovčani in s takšnim, kot so ga dobili, so zdaj silno nezadovoljni. Obravnavali so ga na dveh sestankih, podrobneje pa bodo o njem spregovorili na zborih krajskom novembra, o čemer bomo poročali v naslednji številki.

Irena Jelen-Baša

Prebold

Kmalu začetek obnove vodovoda

Oplemenitena sredstva samoprispevka

Uspešno izglasovan samoprispevek v KS Prebold že dobiva svojo podobo, ki bo pokazala pravilnost odločitve delovnih ljudi in krajanov te krajevnega skupnosti. Med prve večje, če ne celo največje programske aktivnosti izglasovanja samoprispevka pa nedvomno sodi obnova vodovoda, ki se bo v kratkem pričela v Gornji vasi.

V začetku tega meseca so že pripeljali prvih 480 metrov novih vodovodnih cevi, nabavljenih s sredstvi samoprispevka v vrednosti 15.000.000 din. Do konca leta pa bo v ta namen zbranih s tega

naslova še dodatnih 10.000.000 din, saj je obnovi vodovoda namenjenih kar 40 % zbranih sredstev samoprispevka. Ta sredstva pa bodo močno oplemenitena s sredstvi SKIS občine Žalec, ki je v ta namen prispevala 35.000.000 din ali za cca 550 m novega vodovodnega omrežja. Svoje bo primaknila DO Komunala Žalec, ki bo s sredstvi lastne amortizacije obnovila vse dotrajane vodovodne priključke posameznikov. Ne nazadnje pa bodo tako zbrana sredstva obogatili krajski s svojimi prispevki v denarju in delu. Zavedajo se, da je voda nujno potrebna, zato so kljub dokaj visoki

vodarini pripravljene na udarništvu pri izkopih in zasutju omrežja. Voda je resnično draga, vendar je še dražja takrat, ko je ni. S tem motom gredo v Gornji vasi v skupno akcijo in pričakujejo, da jim bodo sledili tudi drugod.

Obnova vodovoda se bo v kratkem pričela v tej vasi, to pa tudi zato, ker je znano, da so v sedanjem omrežju tega dela najbolj dotrajane cevi, kar povzroča večkratne okvare in izgubo dragocene vode. Nove cevi pa so tudi za 50 % večjega premera, kar bo omogočilo večji pretok vode in pokrilo potrebo po njej.

D. Naraglav

Vrbje

Še o avtobusni postaji

V prejšnji številki smo pisali o uničenju avtobusne postaje v Vrbju. Kot kaže je ravno to pisanje spodbudilo, da so mladinci v kraju poprijeli za delo in organizirali več akcij ter obnovili avtobusno postajo in panoje za obveščanje.

Zato je prav, da nekatere mladince, ki so sodelovali pri obnovi, pa tudi družbenopolitične organizacije v kraju pohvalimo, saj jim ni vseeno, kaj počenajajo in kako se obnašajo nekateri posamezniki v kraju, še posebno ne

pred praznovanjem krajevnega praznika, ki ga žele dočakati kar najbolj svečano in z urejeno okolico. In tako je tudi prav! Kršitelje pa bodo vzeli v roke, kot je treba!

Jože Grobelnik

Žalec

Pomembna prometna pridobitev

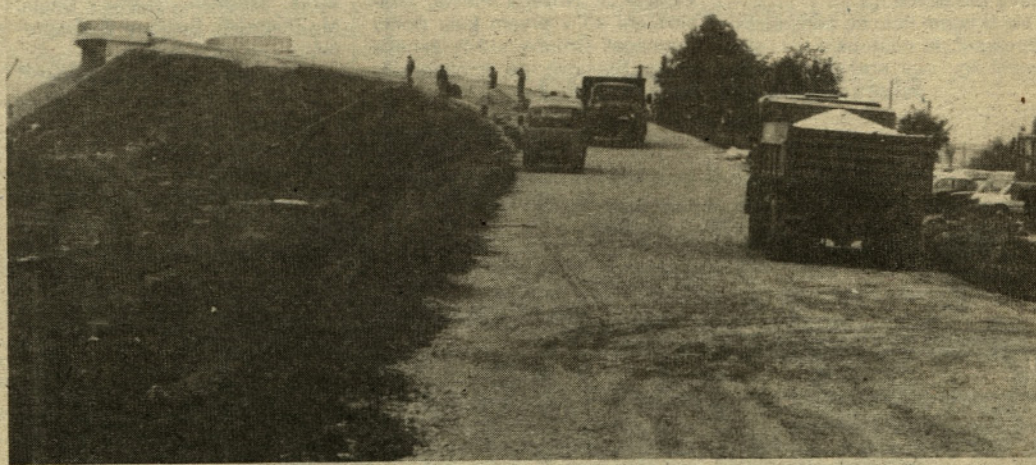
Ugotovitve republiškega prometnega inšpektorata, da je potrebno v Žalcu zaradi gostote cestnega in železniškega prometa ukiniti nivojsko križanje in namesto njega urediti izvennivojsko, sega v leto 1985. Železniški prehod pri Montani je namreč dnevno zaprt kar osem ur, kar seveda poraja precejšen prometni zamašek in slabo voljo voznikov.

Sprejet program ureditve prometa od Griž do Petrola v Žalcu, imanovan tudi južna obvoznica

Žalca, je samoupravna komunala interesna skupnost začela izvajati že leta 1985, sredstva pa so prispevale tudi organizacije družbenega dela. Z drugo fazo, ki bo predvidoma zaključena še v tem letu, bodo uredili cestno in železniško vozlišče, nadvoz, za potrebe Agrine pa so pričeli graditi industrijski tir. Že doslej je pokazalo veliko razumevanja pa tudi finančne pomoči podjetje za železniški promet, kar pričakujejo tudi v naslednji fazi. Ta pa naj bi zajela

povezavo v smeri Petrovče in proti Grižam. Žal še vedno predstavlja zahtevno oviro obiralni stroj, ki ga bo treba predstaviti na novo lokacijo, saj ovira dokončno ureditve južne obvoznice, pa tudi s prostorskega vidika ne sodi tja. In ker so se v javnosti pojavila vprašanja umestnosti takšne ureditve prometa, naj omenimo, da je le ta rezultat večletnih strokovnih študij. Ko pa bo stekel promet po južni obvoznici, bomo najbrž kmalu potrdili, da je bila še kako potrebna.

j. k.



Braslovče:

Desetine zaključile tekmovanje

Konec septembra so tekmovalne desetine gasilskega društva Braslovče z udeležbo na občinskem tekmovanju v Žalcu zaključile tekmovalno sezono, ki se je pričela maja z nastopom pionirjev na občinskem tekmovanju na Vrnskem. Takrat so pionirji B ekipe GD Braslovče med 24 ekipami osvojili naslov občinskega prvaka. Sezono tekmovanja je nato nadaljevala članska desetina, ki se je od junija do septembra udeležila deset meddruštvenih

gasilskih tekmovanj za prehodne pokale: Šaleka, Pohorskega bataljona, Lackove čete, Sto talcev, Šmartnega ob Paki, Doba in Braslovč, poleg teh pa še tekmovanja v Paški vasi, v Ločici in občinskega tekmovanja. Izkupiček udeležb so bili trije pokali ter vsakokratna uvrstitev med prvih osem ekip.

Letos je po dolgem času začela z vadbo tudi desetina članic, ki je na tekmovanju v Šmartnem zasedla šesto mesto, v Dobu četrto

in v Žalcu prvo in s tem naziv občinskih prvakinj.

Občinskega tekmovanja sta se udeležili tudi članski ekipi, kjer je bila ena prva, druga pa deseta med 28 ekipami.

Izkupiček treh naslovov občinskih prvakov v pretekli sezoni je torej plačilo za prenekatere uro vadbe ter za samofinanciranje udeležbe na tekmovanjih, hkrati pa tudi spodbuda in obveza za delo vnaprej.



Tekst in foto: TONE TAVČAR

Letos na krosu 3712 udeležencev

Jesenskega krosa v naši občini se je po šolah in nato v finalu, ki je bil v Preboldu, udeležilo 3712 učencev. Največ uspeha so imeli mladi tekmovalci iz OŠ Peter Šprajc-Jur iz Žalca. Vrstni red mlajši pionirji (letnik 1976): 1. Tomi Vaš, 2. Peter Ahčan (ob Žalec), 3. Aljoša Brinar (Prebold); mlajše pionirke (l. 1976): 1. Bar-

bara Podbrežnik (Zalec), 2. Polona Ramšak (Braslovčice), 3. Vanja Dolar (Zalec); mlajši pionirji (l. 1975): 1. Renato Grešak (Grize), 2. Robi Kopušar (Zalec), 3. Urban Praprotnik (Prebold); mlajše pionirke (l. 1975): 1. Špela Solar (Zalec), 2. Polona Rotar (Vransko), 3. Nataša Ušen (Šempeter); stariji pionirji (l. 1974): 1. Domen

Kurent (Zalec), 2. Aleš Kitak (Grize), 3. Tomi Krašovec (Prebold); starejše pionirke (l. 1974): 1. Saša Fale (Zalec), 2. Aleksandra Antloga (Zalec), 3. Mirsada Suljanovič (Prebold) itd. Ekipno-pionirji: 1. Zalec, 2. Prebold, 3. Grize; pionirke: 1. Zalec, 2. Grize, 3. Vransko itd. Na sliki: Nastop mlajših pionirjev

Odlični tudi na republiškem krosu

Na 23. jesenskem krosu za pokale Dela v Domžalah je nastopilo 47 občinskih reprezentanc v štiri najstarejših kategorijah. Velik uspeh so imeli atleti s celjskega območja, saj so jih od 29 možnih prvih mest osvojili kar 15 ali več kot polovico. Velenjčani so osvojili dve prvi mesti med posamezniki in šest med ekipami, Celjani po eno med posamezniki in

ekipno, izredno pa so se izkazali predstavniki žalske občine s tremi prvimi mesti, enim med posamezniki in dvema med ekipami.

Med posamezniki je zmagal ml. pionirji A (118 tekmovalcev) **Vaš** pred **Ahčanom** (oba Zalec), med ml. pionirji B (115 tekmovalcev) je bil 4. **Grešak**, ekipno pa sta prvi mesti osvojili ekipi **ml. pionirji A** in **B**. Tako

so še enkrat potrdili, da so v Savinjski dolini odlični tekači, ki so že pred leti polnili vrste AD Kladivar v Celju, kot so bili Vipotnik, Naraks, Zuntar, Potrata, Vučer, brat in sestri Urankar ter drugi. Zdej se ustvarja novo zaledje, ki bo z vestnim delom svoj talent lahko oplemenitilo in nadaljevalo slavo predhodnikov.

TV

ŠŠD mad najboljšimi v Sloveniji

V Ljubljani so na zaključni prireditvi podelili zlate, srebrne in bronaste plakete za delo šolskih športnih društev v šolskem letu 1987/88. V popularnem tekmovalstvu jih je sodelovalo izmed 600 osnovnih šol, kolikor jih je v Sloveniji, 237, plakete pa je osvojilo 224 ŠŠD, od tega 55 na celjskem območju, kar je velik uspeh. Lep delež imajo pri tem tudi šolska športna društva v žalski občini, ki

so se tako kot prejšnja leta tudi v zadnjem tekmovalstvu izredno dobro uvrstila, saj so zbrala kar osem plaket, od tega tri zlate in pet srebrnih.

Med osnovnimi šolami sta zlati plaketi osvojili ŠŠD na osnovnih šolah S. Šlander v Preboldu in P. Šprajc-Jur v Žalcu, srebrne pa osnovne šole oz. njihova ŠŠD N. Cilenšek v Grizah, V. Bagat v Braslovčah, V. Šlander na Polzeli,

Bratov Juhart v Šempetru in M. Širca v Petrovčah. Zlato plaketo je osvojilo tudi ŠŠD na osnovni šoli s prilagojenim programom L. Mikuš v Žalcu.

Med pedagogji s področja telesne kulture sta bila tokrat nagrajena Bogdan Kučer iz OŠ P. Šprajc-Jur in Marija Satler iz OŠ Vransko.

TV

Štiri ekipe iz naše občine

V I. in II. republiški odbojarski ligi iz naše občine nastopajo kar štiri ekipe. V prvi slovenski ligi nastopajo igralci Partizana Šempeter, v drugi republiški ligi druga ekipa Šempetra ter ekipa Partizana Braslovčice in ženska ekipa Partizana Braslovčice.

Po drugem kolu so šempetrski odbojkarji, ki nastopajo v I. slovenski ligi, obe srečanja izgubili,

in sicer v gosteh pri ekipi Narodnega doma v Ljubljani in doma proti ekipi Granita, druga ekipa pa je dvakrat zmagala, in sicer v Ljubljani proti drugi ekipi Narodnega doma — gladko s 3:0 in nato v drugem kolu doma proti ekipi Pionirja iz Novega mesta. Braslovčani so v prvem kolu doma premagali Črnuče s 3:0, ženska ekipa Braslovč pa istoimensko

ekipo s 3:2, v drugem kolu pa so Braslovčanke gostovale pri ekipi Pionirja v Novem mestu in izgubile 3:0, članska ekipa Braslovč pa je gostovala v Kamniku in izgubila 3:1. Na sliki druga ekipa Šempetra: Vasle, Ušen, Udovič, Flis, Štojs, Štorman, Cestnik, Dagin, M. Žnidaršič, Božič in B. Žnidaršič.

T. TAVČAR



Kegljišče ne bo igralnica

Kot blisk se je po Žalcu raznesla vest, da namerava Gostinstvo turizem v sklopu sozd Hmezad žalsko štiristezno avtomatsko kegljišče prepoloviti (!) in na dveh stezah postaviti različne avtomate za igralnico. Idejo bistrih inovatorjev pa prizadeti seveda niso sprejeli z navdušenjem in so takoj stopili v akcijo, da bi kegljišče ostalo takšno kot je. Obnovili so ga pred štirimi leti, opremili z novo avtomatiko in prevlekli stezo z maso, tako da je usposobljeno tudi za tekme republiškega ranga, kamor so se kegljači Hmezada tudi uvrstili, medtem ko ženska ekipa nastopa v 2. republiški ligi.

Pri akciji, da ne bi prišlo po neumnem do uničenja kegljišča, so

bili glavni člani kegljaškega kluba, ki v objekt, čeprav ni njihov, vložijo tudi veliko prostovoljnega dela, da je vedno brezhiben in primeren tudi za zahtevnejša tekmovalna. Sreča je, da so v sozdu Hmezad tudi pametni ljudje, ki so uvideli, da ni dobro uničevati objekta, ki je izrednega športnega in rekreativnega pomena za ljudi vseh starosti. O pomenu rekreacije pa danes ni treba posebej govoriti, razen tistim, ki se bolj usmerjajo v igralne avtomate. Tako je predsednik poslovnega odbora sozd Hmezad Vlado Goršek v pismu, ki ga je poslal KK Hmezad med drugim tudi zapisal: »Z omenjeno delovno organizacijo (Gostinstvo turizem — op. p.) je dogovorjeno: da ne bodo

ukinili štiristeznega kegljišča, tako da se bo ta dejavnost tudi v bodoče odvijala in ne bo podobnih ovir.«

Ljubiteljem kegljanja se je odvalil kamen od srca, saj so se prepričali, da so še ljudje, ki trenozno razmišljajo. Seveda pa se bo treba dogovoriti o ceni uporabe kegljišča, vendar je to čisto kaj drugega, kot uničiti stezi in postaviti igralne avtomate. Celoten primer se je na srečo končal dobro za ljubitelje športa in rekreacije, ki upajo, da v bodoče ne bodo več žive priče kakšne podobne umotvorne inovacije za »rešitev« kakega objekta.

T. VRABL

Najboljši konjeniki v Gotovljah?

Konjeniški klub Gotovlje ima izjemno priložnost, da prihodnje leto, ko je na vrsti Slovenija, organizira državno prvenstvo v preskakovanju ovir za vse kategorije. Predlog je bil izrečen na letošnjem državnem prvenstvu v Novem Sadu, kjer je Aleš Pevec, član KK Gotovlje in edini športnik zveznega razreda v žalski občini, že drugič zapored postal državni prvak s konjem Dragonerjem. Vsi, ki se s konjeniškim športom ukvarjajo, so že slišali za vsakoletno dobro organizacijo ene izmed republiških dirk, kjer se zbere tudi po 2500 do 3000 gledalcev, kar na drugih podobnih prireditvah ni običajno.

Skupina zanesenjakov iz Gotovlj je ustni predlog z veseljem in navdušenjem sprejela, vendar se je znašla pred kopicjo problemov, ki jih je treba začeti nemudoma odpravljati. Konjeniki iz Gotovlj so trenutno brez svojega vadbene prostora, osem konj pa ima-

jo v sposojenem hlevu Hmezada na Ložnici, ki pa zlasti pozimi za konje in njihovo zdravje ni primeren. V klubu bi radi za dalj časa rešili obstoj konjeništa v občini, zato so prišli do ideje, da bi zgradili konjeniški center. To pa pomeni, da bi imeli svoj tekmovalni hipodrom, ob njem pa zidane hleve s sanitarijami in drugimi prostori, na vrhu pa bi bila tribuna za gledalce. Da bi objekt do prihodnjega leta bil gotov, bo potrebno ogromno dobre volje in razumevanja vseh, ki morajo za takšno ureditev dati svoje ustno soglasje ali finančno pomoč. Začne se pri različnih službah skupščine občine Zalec, Hmezadu, športnih organizacijah, krajevni skupnosti in še pri kom. Člani KK Gotovlje so pri akciji pripravljali pomagati tudi s prostovoljnimi delom.

Če bi dobili željeni objekt, bi lahko izvedli državno prvenstvo, še nadalje razvijali tekmovalno konjeništvu in, kar pa je najpo-

membnejše, vključili bi se lahko tudi v turistično ponudbo za prosto rekreativno jahanje. Med ljudmi je veliko zanimanje za igranje tenisa (ob hipodromu naj bi kasneje zgradili še tenis igrišči), zdaj prihaja v modo tudi jahanje. Zlasti vneti so tuji, vendar ti zahtevajo tudi svoj red in komoditeto, vse pa so pripravljani plačati. Okolica Gotovlj je s čudovito naravo kot nalašč za turno in rekreativno jahanje.

Ideja je dobra, pogoji (naravni) tudi, volja ljudi zlata vredna. Vendar samo to še ni dovolj za realizacijo objekta, ki bi bil lahko izrednega pomena za celotno spodnjo Savinjsko dolino in še kaj več. Fantje so odšli v akcijo. Upamo, da ne bodo naleteli na kategoričen odpor, ki smo ga tako pogosto navajeni. Odgovorni naj si vzamejo čas in široko odprejo ušesa ter prisluhnejo njihovevemu pripovedovanju. Roka je ponujena, zakaj je ne bi sprejeli? TONE VRABL

Telesna kultura za vsakogar

Na seji sveta za telesno kulturo pri občinski konferenci SZDL Zalec, ki jo je kot predsednik vodil **Adi Vidmajer**, je bilo poleg problematike kegljišča (o tem poročamo v drugem sestavku) na dnevnem redu tudi ocena delovanja telesne kulture žalske občine v devetih mesecih. Kljub mnogim težavam in nepredvidljivim neprijetnostim se v žalski občini lahko pohvalijo, da trenutno na telesno-kulturnem področju nimamo večjih problemov in da so odgovorni tudi doslej opravili vse naloge, ki so jih imeli v letošnjem delovnem programu.

Pri tekmovalnem športu sta v žalski občini v ospredju skrb za delo z najmlajšimi v VVZ in šolah ter izvajanje sindikalnih športnih iger, imajo pa tudi nekaj pravega ligaškega športa, kjer prednjačijo odbojkarji, nogometaši, strelci, šahisti, kegljači in konjeniki, morda tudi smučarji skakalci.

Športne objekte imajo v vseh krajevnih skupnostih, razen na Ponikvi, v zadnjem času pa so dobili lep objekt tudi v zaselku

Levec, kjer so domačini sredstva ZTKO uspešno oplemenitili z lastnim prostovoljnim delom. Do letne sezone so obnovili oba bazena v Preboldu in na Vranskem, za katera pa bo prihodnje leto treba najti trajnejša oskrbnika. Tri društva Partizana trenutno obnavljajo telovadnice. Na Polzeli bodo z obnovo končali prihodnje leto, v Taboru z deli dobro napredujejo, temeljite obnove bo deležen tudi dom v Braslovčah (letos centralna, okna itd., prihodnje leto zaključna dela). Prednost posameznih objektov je v tem, da so jih večinoma gradili ob šolah, saj jih te uporabljajo v dopoldanskem času, popoldne pa ostali. Zaradi tega so objekti tudi dobro vzdrževani. Nekaj problemov je s športnim parkom v Žalcu, kjer je več skrbnikov posameznih objektov, delo in učinkovitost Partizana pri skrbi za celoto pa je premajhna in neučinkovita.

Posebno področje predstavlja jo kadri, zlasti tisti, ki morajo imeti potrdilo o strokovnem znanju,

kar še posebej velja za varnostnike ob bazenih, jamarje in upravljalce z vlečnicami ter učitelje smučanja. V žalski občini je kadorov številčno sicer dovolj, vendar pa jih ni, ko bi jih za določeno delo potrebovali. Problem je v nagrajevanju, kajti vsak raje kaj postori doma ali honorarno, kot pa da zastoji dela v kakšnem društvu. Pri TKS in ZTKO Zalec bodo zato pripravili tudi predlog za nagrajevanje vaditeljev, saj je tisti, ki vzgoji dobrega športnika ali ekipo, upravičen do denarnega povračila, ne pa samo občasne pisne pohvale ali stiska roke. Vzgoja mladih je odgovorno delo, zato je treba ljudi ustrezno stimulirati. Minili so časi čiste ljubezni do dela v društvih, zato je treba najti druge ustrezne spodbude.

Na seji je bila izrečena tudi misel predsednika ZTKO Zalec **Bruna Randla**, da v bodoče zaenkrat ne bodo širili števila športnih panog, pač pa razvijali tiste, za katere že imajo ustrezne objekte, kadre in ostale pogoje.

TONE VRABL

Republiški prvaki za leto 1988

Vnema tekmovalcev v orientacijskem teku v Planinskem društvu Zabukovica ne popušča. Že na prvem tekmovalstvu, ki so se ga udeležili kot ekipa, so na prvenstvu Planinske zveze Jugoslavije dosegli osmo mesto. Bili so tudi edina ekipa, v kateri je tekmovalo dekle. Lepe rezultate pa dosegajo tudi v republiški orientacijski ligi, saj je Mito Kot v svoji kategoriji v Kranju osvojil prvo mesto. Tekmujejo na Hrvaškem, v Somboru; za pokal Maksimira sta Nuša Hribar in Bojan Jevševar dosegla prvi mesti. Udeležili pa so se tudi republiškega prvenstva Hrvaške. V posameznih kategorijah je bila Nuša Hribar druga, Bojan Jevševar pa četrti, Srečko Mohorko in Mito Kot pa tretji.

Najboljše rezultate pa so dosegli na dvodnevem tekmovalstvu v Ljubljani, ki je štelo za republiško prvenstvo Slovenije. Prvi dan so bili Jevševar, Kot in Hribarjeva prvi, Matjaž in Damjan Culk pa tretji. Jure Pražnikar, Toni Grabner in Tina Veligošek pa so bili v prvi deseterici. Drugi dan, ki je štel za Milovanovičev memorial, so malo popustili, saj je bil prvi samo Mito Kot, druga Nuša Hribar in četrti Bojan Jevševar, s čimer so osvojili naziv republiškega prvaka za leto 1988. Toni Grabner pa je bil šesti v Sloveniji.

F. Ježovnik



AVTO RALLY TUDI SKOZI ANDRAŽ Ljubitelji avto relija so drzne vozilke z državnim prvacom Brantom Kuzmičem na čelu lahko opazovali tudi v Andražu, saj je tekmovalna proga potekala skozi ta kraj. T. T.



Gašper Založnik državni prvak

Gašper Založnik, doma iz Šempetra, sicer pa dijak prvega letnika strojne tehniške srednje šole v Celju, je postal državni prvak v motokrosu z motorji do 80 ccm. Star je komaj 15 let in je dosegel velik uspeh. O tem nam je pripovedoval takole:

»Ko je brat Srečko nehal s tekmovanji, dosegel je nekaj kar dobrih rezultatov, se je oče odločil, seveda pa sem tudi jaz imel veselje, da bi tekmoval naprej jaz. Prvič sem se usedel na motor za motokros, ko sem hodil v šesti razred. Višek sem dosegel letos. Nastopil sem na šestih dirkah in vedno sem bil med prvo trojico. Najresnejši konkurent je bil Sitar iz Ljubljane, katerega sem premagal le za dve točki. Za ta šport imam izredno veselje, je pa zelo

drag. Po zaslugi mame in očeta lahko hodim na dirke in treniram. Ker v naši občini ni kluba, sem član AMD Slovenske Konjice, ki mi tudi pomaga. Imam tudi motor 125 ccm in tudi z njim tekmujem, vendar zaenkrat z njim nimam takšnih uspehov kot z manjšim.

Tu so prekaljeni tekmovalci, kot so Urbanija iz Lukovice, Zajc iz Šentvida pri Stični in drugi. Ta šport vzame veliko časa. Poleg vožnje z motorjem, imam teren v Založah, je treba veliko trenirati za kondicijo. Če bosta oče in mati pripravljena še pomagati, bom še tekmoval.

Mi mu v imenu uredništva čestitamo in želimo še veliko srečnih voženj.

TONE TAVČAR

Za vsakogar nekaj

Razgibajmo življenje

Ker so športne igre kolektivni šport, si morate zanje najti sebi primerno družino, ki mora biti homogena tako po zanimanju kot po znanju. Tudi v mnogih rekreacijskih skupinah, ki se ukvarjajo s tako imenovano splošno vadbo, vključujejo v svojo dejavnost tudi športne igre. Košarko, nogomet pa lahko igrate tudi v rekreacijski skupini v okviru delovne organizacije, šole, krajevne skupnosti, stanovanjske soseske, v športnem društvu ali preprosto s prijatelji.

Program športno-rekreativnih dejavnosti ne bi bil popoln, če ne bi vključili tudi posameznih športnih iger, ki na rekreativni ravni na svojevtrsten način bogatijo človekovo osebnost.

V razvoju slehernega posameznika ima igra pomembno mesto, saj preko nje v zgodnjem otroštvu spoznava svet in si nabira potrebne življenjske izkušnje. To še zlasti velja za igranje v večjih ali manjših skupinah, kjer posameznik pride v stik s sovrstniki.

Zorenje slehernega človeka je v skupini nedvomno bogatejše, saj so socialni stiki pogostejši, vzpostavljajo se prijateljski odnosi, človek bolje spozna sočloveka, spoštuje tudi njegove želje in interese, skratka v odnosu do drugih postaja bolj human. Igra, tudi športno-rekreativna, lahko vpliva v različnih obdobjih življenja človeka bistveno na njegovo vključevanje v družbeno življenje.

Orientacijski šport zahteva od nas, da v neznanem in nepreglednem območju poiščemo pravo smer, pri čemer moramo najti kontrolne točke v določenem vrstnem redu ali poljubno. Pri tem si lahko pomagamo s kompasom in zemljevidom. Orientacije se lahko lotimo peš (s kolesom, smučmi, če to dovoljuje pravilnik). Orientacija je lahko tudi nočna. Otroci bodo pri tej obliki rekreacije spoznali mnogo koristnega, tudi kaj takega, kar v šolskih klopek le težko pridobijo. Pri nas so za to športno zvrst enkratni-idealni naravni pogoji. Kjerkoli prebivate, je moč najti tudi teren za orientacijo. Le zahtevnost in dolžino proge moramo prilagoditi svojim telesnim sposobnostim.

Med športno — rekreativnimi aktivnostmi je tudi kegljanje. Pravzaprav bi lahko rekli, da keglja že kar veliko število občanov. Če radi kegljate in ste morda na kegljišču celo večkrat tedensko, potem vam je okolje poznano, manj pa tistim, ki bi kdaj pa kdaj zalučali kroglo po kegljaški stazi.

V poznih jesenskih dneh, ko vremenski pogoji pogosto niso ugodni za bivanje in aktivnosti v naravi, bo kegljanje prav lahko izpolnilo vaš dnevi ali tedenski rekreativni program.

Za tiste, ki se prvič podajate na kegljišče, naj povemo nekaj osnovnih značilnosti:

Ogrevanje je pomembno za vsako panogo in seveda tudi za športno-rekreativno dejavnost. Na ta način se organizem posameznika z vsemi funkcijami pripravi na določeno obremenitev in napore, ki jih zahteva taka ali drugačna aktivnost. Tudi glede ogrevanja moramo omeniti, da ni kaj dosti priljubljeno — v navadi, zlasti ne med rekreativnimi kegljači. Posledice so bolj ali manj poznane, saj mnogi zaključijo s kegljanjem, še preden so opravili nekaj lučajev in to zaradi natrganih mišic in vezi, zvinov, udarcev in drugih poškodb. Pred začetkom kegljanja moramo ogreti predvsem tiste dele telesa, ki bodo pri metu krogle najbolj sodelovali. To so predvsem mišice in vezi skočnega, kolenskega in kolčnega sklepa ter rok in ramenskega obroča, zlasti tiste roke, s katero boste lučali kroglo.

V naslednji številki pa kaj več o pripravah na smučarsko sezono, rekreacijo v telovadnici ipd., mogoče že tudi kaj po želji bralcev.

Adi Vidmajer

Jamarski koledar

Publikacija trajne vrednosti

Visokogorski kras je že od nekdaj privabljal posamezne jamolovce, vendar so pomembnejša odkritja in raziskave plod zadnjih dveh desetletij, ko so bila odkrita in raziskana naša najgloblja brezna in nekatere nadvse zanimive jame. Med že dolgo znanimi pa je vsekakor znamenita paleolitska postaja Potočka zijalka na Oljševi, ki je neločljivo povezana z imenom profesorja Srečka Brodarja in njegovega sina Mitje, ki sta dala naši in svetovni javnosti vpogled v prazgodovino paleolitskega — ledenodobnega človeka na naših tleh. Osem let je, po odkritju 1928 leta, njuno delo usmerjeno v izkopavanje Potočke zijalke. Najdbe so poleg ostankov ledenodobne favne vsebovale tudi kulturo srednjega aurignacijskega doba, značilno po kamnitih klinih, strgalih, praskalih in vbodalih ter po koščenih konicah, izdelanih večinoma iz kosti jamskega medveda.

Tako je napisano na prvi strani

stenskega koledarja »100 — LET SLOVENSKEGA JAMARSTVA« za mesec januar 1989, ki je ponovno plod organizacijskih in publicističnih prizadevanj prebolskih jamarjev. Že šesto leto bogatijo slovenski prostor s tovrstnimi edicijami in so si zaradi njih pridobili širok krog stalnih odjemalcev. Tudi v jubilejnem letu, ki je pred njimi, upajo, da bodo delovne organizacije, zasebni obrtniki in drugi imeli na stenah tovrstne koledarje, ki je zaradi bogastva teksta, 37 fotografij, dokumentarnosti posnetkov očeta jamske fotografije Francija Bara in zaokrožene lepe in tekoče slovenske besede na zadnji strani koledarjev s podpisom dr. prof. Franceta Habeta publikacija trajne vrednosti. Tudi po preteku koledarskega leta bo marsikje ostal na steni ali med ostalimi publikacijami v hišni knjižnici. To pa je tisto, kar daje koledarju dodatno vrednost in pomen.

-OV-

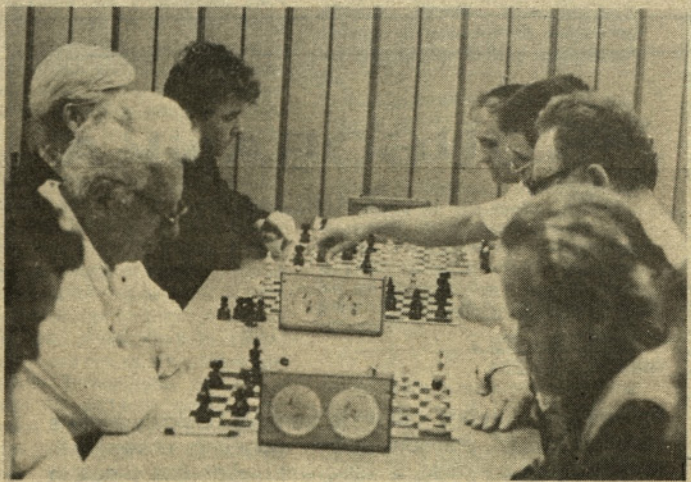
Šahovske vesti

Naši šahisti v Sl. Konjicah

Šahovski klub Slovenske Konjice je pripravil osemnajsti tradicionalni ekipni hitropotezni turnir, ki se ga je udeležilo deset ekip. Med njimi so bile tudi ekipa ŠK Žalec I, druga ekipa mladincev ŠK Žalec, ŠK Savinjančan iz Šempetra in ekipa šahistov Društva upokojencev Žalec. Zmagali so šahisti ŠK Žalec z 31 točkami in prejeli pokal v trajno last, in sicer v postavi: Džordžević, st., Brinovec, Bombek in Zorko. Tretja je bila ekipa ŠK Savinjančan iz Šempetra, mladinci ŠK Žalec so bili šesti pred ekipo Društva upokojencev iz Žalca.

Upokojenci in invalidi šahisti v Avstriji

V Bistrici ob Dravi pri Spittalu v Avstriji je potekal mednarodni pokalni turnir, na katerem je sodelovalo 150 šahistov iz Avstrije in Slovenije. Med njimi so bili šahisti Društva upokojencev in Društva invalidov iz Žalca v sestavi: Florjanc, Pevnik, Grobelnik in Vuherer; osvojili pa so četrto mesto, ekipa Društva invalidov pa šesto. Uspešnejši so bili posamezniki na hitropoteznem turnirju, kjer je v C skupini zmagal Rudi Florjanc, v B pa je bil Ivan Pevnik tretji. Oba sta prejela pokal v trajno last.



TEDEN ŠPORTA — V okviru praznovanja krajevnega praznika je TVD Partizan Polzela v sodelovanju z drugimi društvi ter organizacijami pripravil vrsto športnih prireditev. Največ uspeha so imeli domači športniki, vseh skupaj pa je nastopilo 245. Na posnetku vidimo šahovski turnir, kjer je zmagala med šestimi ekipami ekipa TVD Partizana Polzela, sledita pa SŠ Savinjančan Šempeter in TN Polzela.

T. TAVČAR

Strelstvo

Občinsko sindikalno tekmovanje

Tudi letos je Telesnokulturna skupnost Žalec organizirala sindikalno tekmovanje v streljanju z zračno puško, katerega se je udeležilo 222 strelcev in strelk, med njimi jih je bilo kar 43 iz KIL Liboje. Rezultati moški (prvi trije): **Žalec:** Škodnik (SIP), Pukmajster (TN Polzela), Krajnc (Ferralit); **Liboje:** Marko (LIKO), Martinovič (KIL), Grm (Zarja); **Šempeter:** Zagoričnik (Aero); **Tkavc (Aero), Cotič (Aero); Vransko:** Jelen (Obrtniki), Valenčič (SIP), Šmigoc in Veniger (PM Žalec); **Polzela:** Schmidt (Garant), Plohl (Garant), Ošep (Garant); **Braslovče:** Kralj (SIP), Hribernik (VIO), Meznarič (Obrtniki).

Uspešen start v prvi republiški ligi

V Celju sta se v petek, 30. septembra, pomerili ekipi SD Žalec in Celje, ki nastopata v prvi republiški ligi — vzvod. Ekipa Žalca (v postavi Mladen Melanšek, Vojko Škodnik, Jani Pukmajster in Justin Smrkolj) je s 1458 krogi premagala SD Celje, ki je dosegla 1446 krogov. Tokrat se je najbolj izkazal Justin Smrkolj, ki je s 378 krogi dosegel občinski rekord in je ta krog zgrešil državni rekord.

Tekmovanje strelcev, lovcev in članov ZRVS

V Založah pri Polzeli so se v začetku meseca srečali strelci, lovci in vojaške starešine ZRVS v prijateljskem tekmovalnem srečanju. Tekmovali so v streljanju z MK v tarčo srnjaka na razdalji 35 metrov. Zmagala je ekipa strelcev pred lovci in starešinami ZRVS. Ekipa so prejele pokal KS Polzela.

Tekmovanje za pokal KS Prebold

Ob prazniku KS Prebold je potekalo tudi tekmovanje v streljanju z zračno puško, in sicer na novem strelišču v Preboldu. Prvo mesto in pokal je osvojil Mladen Melanšek, pri pionirjih pa si je zlato medaljo pristreljal Kristjan Pukmajster, član SD Žalec.

—jp

Nepričakovan poraz

V drugem kolu prve republiške lige sta se srečali ekipi Uniorja iz Zreč in Žalca. Srečanje so domačini izgubili, in sicer v postavi: Pukmajster, Škodnik, Smrkolj in Melanšek, skupaj s 1435 krogi. Ekipa Zreč je dosegla 1441 krogov, najboljši strellec pa je bil Melanšek iz Žalca s 370 krogi.

V naslednjem kolu čaka Žalčane težko srečanje z odlično ekipo F. L. Vuk iz Hotinje vasi na njihovem strelišču.

—jp

Lahko bi bilo bolje

Po osvojenem 2. mestu v vzhodni republiški območni ligi v sezoni 87/88 so se nogometaši Partizana Žalec uvrstili v republiško ligo, kar je njihov doslej največji uspeh. Čeprav nastopa pet slovenskih ekip v 1. B zvezni ligi in medrepubliški ligi (Olimpija, Koper, Maribor Branik, Teol Slovan in Rudar) in je tako republiška liga nekoliko slabša kot prejšnja leta, pa nogometaši Žalca vseeno nastopajo med boljšimi ekipami. To potrjuje tudi njihova uvrstitev, saj so po 8. odigranih kolid (do 16. oktobra) v prvi polovici lestvice, pa čeprav bi bili z malo več spretnosti lahko še više. V osmih tekmah so osvojili devet točk ali 50 odstotkov vseh razpoložljivih. Doslej so imeli ugodnejši razpored, saj so doma odigrali kar pet tekm in samo trikrat gostovali, vendar te prilagoditve niso znali izkoristiti, saj so samo dvakrat zmagali (proti Vožilom 2:0 in Stolu Virtusu 1:0) ter kar trikrat igrali neodločeno (Domžale 2:2, Pohorje 0:0 in Kovinar 3:3). Gostovali so trikrat in enkrat zmagali (Sloboda 2:1) ter dvakrat izgubili (z Rudarjem 1:0 in Muro 2:1). Razlika v golih imajo 11:9. Že iz tega je razvidno, da bi lahko imeli dve do tri točke več, s takšnim zbiranjem pa bi mirneje nadaljevali pr-

venstvo. Do konca jesenskega dela je še pet kol, igrali pa bodo v gosteh z Izolo, doma z Medvodami, v gosteh z Ljubljano, doma z Ingradovim Klavarjem in za zaključek še gostovali pri Elkreju v Mozirju. Če bi osvojili štiri točke, bi jih ob koncu imeli 13 ali 50 odstotkov.

Franc Šarlah, tehnični vodja ekipe: »Veliko problemov smo rešili s sponzorjem Hmezadom, zdaj pa naj bi s pomočjo TKS in obrtnikov uredili še zahtevano ograjo, kajti drugače doma ne bomo več smeli igrati.«

Stevco Stefanović, trener ekipe: »Lahko bi imeli kakšno točko več, kar bi pomenilo tudi boljše uvrstitve na lestvici. S Kovinarjem smo doma vodili že 3:1 in vendar ob koncu osvojili samo točko. Posebej v 2. polčasu smo igrali, kot da bi bili hromi. Res je, da smo nekaj tekom igrali nepopolni (kazni, poškodbe), vendar to ni opravičilo še za zlasti doma izgubljene točke. Bolje igramo v gosteh, saj smo premagali Svobodo, z Rudarjem in Muro pa smo bili domala vso tekmo boljši, vendar na koncu izgubili. Kaj ti pomaga biti boljši, če ne daš gola. To bo treba v bodoče popraviti.«

T. VRABL

ŠPORTNE VESTI

V 9. kolu slovenske nogometne lige so nogometaši Partizana Hmezad gostovali v Izoli. Z neposrednimi tekmeci na prvenstveni lestvici so igrali neodločeno 0:0. Z desetimi točkami so sedaj na odličnem sedmem mestu.

V 3. kolu republiške odbojarske lige so igralci Šempetra gostovali v Ljutomeru in izgubili z rezultatom 3:2. Kljub vodstvu 2:1 v setih in 14:10 v četrtem nizu so naenkrat popustili in tako nesrečno zgubili.

Dežurstvo na vodovodu

Dežurni monter za popravilo okvar na glavnih vodih v občini Žalec:

od 24. 10. do 31. 10. 1988 — **Jakob Olip, Pongrac 21**
od 31. 10. do 7. 11. 1988 — **Bogdan Pantner, Polzela 209**
od 7. 11. do 14. 11. 1988 — **Marko Dolinar, Griže 35**
od 14. 11. do 21. 11. 1988 — **Vlado Šuper, Vel. Pirešica 5/e**

od 21. 11. do 28. 11. 1988 — **Tone Jager, Prebold 62/a**
Opomba: Dežurni se nahaja v DO Komunalna Žalec od 12. do 12.30 le v času prostih dni (sobota, nedelja, praznik), ob delavnih popoldne pa je doma. Sporočila o okvari lahko oddate tudi v nabiralnik pred DO Komunalna.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož in očka

LUDVIK PAVLIČ

iz Braslovč

Iskrena hvala vsem prijateljem in znancem za darovano prelepo cvetje in vsem številnim spremljevalcem na njegovi zadnji poti. Še posebna hvala njegovim sodelavcem iz DO Hmezad-Mesnine Celje in lovskim tovarišem iz LD Braslovče za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Iskrena hvala vsem sorodnikom in sosedom za pomoč, govornikom za poslovilne besede in duhovniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Vida, hčerka Irenca, sin Sandi in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bolečih izgubi dragega moža

DUŠANA HLAČARJA

iz Griž

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in denarno pomoč.

Zahvaljujem se tudi DO Komunalna Žalec, Skupščini občine Žalec, govornikom, pevskemu zboru in godbi na pihala Zabukovica in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča: žena Vera

V SPOMIN

IVU DERNAČU

iz Pariželj

Nemo stojimo ob tvojem preranem grobu in ne moremo verjeti kruti resnici, da že pet let obiskujemo tvoj zadnji dom.

Hvala ti za plemenitost.

Hvala vsem, ki vam zastane korak in spomin nanj.

Vsi tvoji

Iz miličnikove beležnice

Prometne nezgode

Dne 24. septembra je ob 14.30 na magistralni cesti v Žalcu voznik os. avtomobila CE 170-089 Mitja Pavlin (26 let) iz Celja pri zavijanju v levo — na obvoznico izsilil prednost vozniku os. avtomobila G. 81.383 (A) Antonu Tscheppeju. V trčenju sta se laže poškodovali sopotnici v Pavlinovem avtomobilu Pia in Alenka Pavlin, na vozilih pa je nastala večja materialna škoda.

Dne 1. oktobra ob 18.45 se je na lokalni cesti na Bregu pri Polzeli voznik kolesa z motorjem Matej Vošnjak (18 let) iz Pariželj, ki je vozil po levi, zaletel v voznico kolesa — Andrejo Basle (16 let), ki je vozila pravilno po desni, vendar brez luči. V trčenju se je Vošnjak huje poškodoval.

Nepriemerna hitrost je botrovala nezgodi 6. oktobra ob 12.10 na regionalni cesti na Polzeli. Voznika os. avtomobila CE 110-198 Srečka Lavbiča (31 let) iz Petrovč, je med vožnjo proti Polzeli na mokri cesti zaneslo najprej v desno, nato v levo, kjer je trčil v mostno ograjo. V tem trenutku pa so bili na mostu otroci, ki so se vračali iz šole. Mateja Ocvirk, ki se je držala mostne ograje, je zaradi trčenja padla tri metre globoko z mostu in se hudo poškodovala.

Dne 6. oktobra je ob 21.30 na Celjski cesti v Žalcu voznik os. avtomobila CE 137-029 Matjaž Loštrek zaradi neprimerne hitrosti zapeljal v levo v trenutku, ko mu je nasproti pripeljal voznik os. avtomobila CE 246-493 Milan Bekič. V trčenju se je voznik Loštrek huje poškodoval, Bekič pa laže, miličniki pa domnevajo, da je Loštrek vozil pod vplivom alkohola.

Dne 7. oktobra je ob 02. uri v Petrovčah patrulja milice hotela zadržati voznika neregistriranega motornega kolesa MZ 250 Damjana Gaberška (18 let) iz Šešč, ki pa ni ustavil in je odpeljal dalje. Zaradi prevelike hitrosti je pri stanovanjski hiši v Petrovčah 15 zapeljal v ovinku s ceste in se zaletel v obcestni drog električne napeljave. Pri tem se je laže poškodoval, ugotovljeno pa je bilo, da je vozil pod vplivom alkohola.

Dne 11. oktobra je na cestno-železniškem prehodu v ulici Savinjske čete v Žalcu voznik kolesa z motorjem — 52-letni Stanko Polšak z Ložnice — pri spuščeni zapornih prečki železniško progo in pri tem spregledal prihajajoči motorni potniški vlak, ki ga je zbil po tiru, a je k sreči obležal izven proge, vendar je bil kljub temu hudo poškodovan.

Tega dne je ob 16.30 na lokalni cesti v Libojah vozil pod vplivom alkohola motorno kolo Edvard Šalec (34 let) iz Migojnic, ki je izgubil oblast nad vozilom, padel in se hudo poškodoval.

Kazniva dejanja

V noči na 16. september je neznan storilec iz avtomobila Antona Lužarja iz Doberteše vasi ukradel rezervno kolo in komplet ključev.

Dne 17. septembra je bilo v večernih urah izpred združenega doma v Letušu Alešu Tržanu ukradeno motorno kolo APN-6, rjave barve.

Dne 18. sta v skladišču Hmezad, PE Kmetijstvo Šempeter 12-letni M. M. in 6-letni S. E. spravila v pogon kmetijski traktor, nakar sta v strahu obežala. Premikajoči traktor je nato povzročil veliko materialno škodo.

Dne 19. septembra je ob 10.30 17-letni B. I. iz Žalca na tržnici prodajalcem sadja ukradel priročno blagajno, ki jo je nato skrjal, a so ga miličniki kljub temu odkrili. B. I. je osumljen tudi več roparskih tatvin na območju Celja.

V noči na 22. september je neznan storilec Borisu Vohu v Doberteši vasi izpod kozolca ukradel kardan.

V noči na 2. oktober je bilo vlomljeno v stanovanjsko hišo Franca Kolariča na Polzeli. Storilec je hišo preiskal, odnesel pa je lovski nož, daljnogled in kristalno vazo.

V noči na 6. oktober je bila Alojzu Satterju v Založah 42 ukradena motorna žaga husqvarna.

Dne 16. oktobra so miličniki prijeli v gostišču jezero v Braslovčah 25-letnega D. P. iz Celja, ki je pred tem vlomil v ta objekt. Med poizvedovanjem pa je bilo ugotovljeno, da je D. P. vlomil tudi v počitniško hišo v Pongracu, za kar je bil izročen preiskovalnemu sodniku.

Miličniki so konec septembra in v prvi polovici oktobra obravnavali tudi tatvine marmornih okvirjev nagrobnikov, in sicer na pokopališču v Preboldu in v Braslovčah. Glede na bližajočo se dan mrtvih miličniki opozarjajo, naj občani na grobovih preko noči ne puščajo vrednejših predmetov, večkrat pa naj grobove tudi kontrolirajo, saj so kraje v dneh pred 1. novembrom precej pogoste.

Poleg opisanih dejanj je bilo v občini v zadnjem mesecu storjenih še 44 drugih kaznivih dejanj. Prevladujejo tatvine.

DUŠAN ZAJC
Šempeter 152
tel.: 701-038

SERVIS malih gospodinjskih aparatov

- sesalcev, fenov, kavnih mlinčkov, mikserjev
- štedilnikov
- čiščenje in popravilo bojlerjev

Se priporočam!

SAVINJSKI MAGAZIN
ŽALEC

za vsakogar nekaj

SMUČARSKA SEZONA JE PRED VRATI.

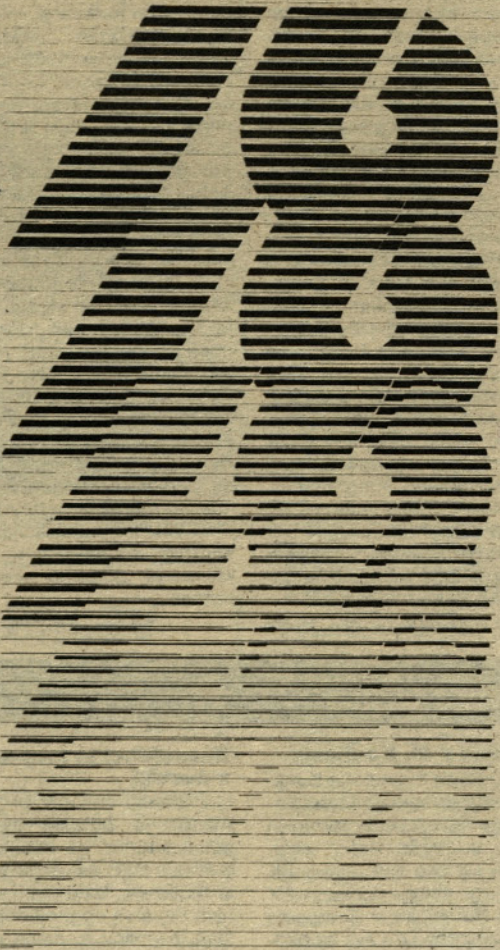
Imate vso potrebno opremo?

ČE NE, SE OGLASITE V BLAGOVNICI »SAVINJKA« ŽALEC, kjer so dobro založeni s smučmi, oblačili, vezmi, čevlji in drugo opremo!

SMUČAJTE S SAVINJKO!

10

ljubljska banka



ZA DAN VARČEVANJA — 31. OKTOBER

**čestitamo
vsem našim varčevalcem in poslovnim sodelavcem**



JUGOBANKA
LJUBLJANA

Agencija ŽALEC

v Nami Titov trg 2
telefon: 711-231

Pri nas lahko uredite vse vrste bančnih poslov v zvezi s tekočimi računi, plačilom stalnih mesečnih obveznosti, prejemanjem pokojnin, z različnimi načini dinarskega in deviznega varčevanja, vodenjem žiro računov in menjave tujih plačilnih sredstev.

Morda potrebujete le strokoven bančni nasvet ali želite poenostaviti svoje denarno poslovanje? Predlagamo vam, da nas obiščete.

Skupaj bomo poiskali za vas najbolj ugodno rešitev, kajti pri nas se ravnamo po geslu, da je posel zares dobro opravljen, kadar sta zadovoljna oba. In dokaz dobrega dela je prijazen nasmeh med ljudmi.

Delovni čas: Vsak dan, razen sobote od 7.30—12.30 in od 13.30—18.00.

FOTOKRONIKA



ŠE ENO ČRNO ODLAGALIŠČE. Tale posnetek je nastal med potjo po krajevni skupnosti Ponikva. Čisto ob cesti, vsem na očeh, so našli mesto odsluženi avtomobili, pa kopica drugih odpadkov, ki tjakaj prav gotovo ne sodijo, krajanom pa tudi niso v ponos.

Irena Baša



GRADIJO DOM NA BRNICI. Na Brnici (457 m) grade nov zidani DOM KRAJANOV, ki naj bi zamenjal sedanjo leseno zgradbo. Stoji na najvišjem vrhu, od koder je lep razgled posebno na vzhod, kjer bo tudi večja terasa. Upajmo, da bo za znani pohod krajanov ob prazniku OF leta 1989. že pod streho. Do doma že sedaj vodita označeni planinski poti (izpred KIL) in čez novi del Kasaz) in vozna pot. Na sliki je skupina članov pihalne godbe, ki je 15. oktobra letos ravno zaključevala s prostovoljnimi delom.

B. Jordan



LETOS 200 VAGONOV JABOLK. Letoanja letina jabolk na Mirošanu je bila kar zadovoljiva. Po besedah ing. Vida Korberja so pridelali 200 vagonov jabolk, od tega so jih tretino prodali za ozimnico, ena tretina je bila industrijskih jabolk, ostale pa so shranili v hladilnice. Da ljudje vedno teže spravijo skupaj denar za ozimnico, dokazuje tudi to, da so letos prodri del ograje na eni od plantaž, da bi si lahko nabrali jabolk. Na sliki: Priprava jabolk za prodajo.

T. T.

nama

Ob 12-letnici veleblagovnice Nama Žalec in dnevu varčevanja 31. oktobru NAMA v Žalcu in Levcu nudi

10%-ni popust pri nakupu

- moških, ženskih in otroških oblačil
- pletenin
- perila
- metrskega blaga

za gotovinsko plačilo nad 50.000 dinarjev

Veleblagovnica **nama** Žalec
Prodajni center Levce



blagovnica
hmezad
ŽALEC, TEL.: (063) 713211 • POSLUJEMO OD 7. DO 19. URE
VSAK DELAVNIK, OB SOBOTAH OD 7. DO 13. URE

OKTOBER

MESEC BLAGOVNICE HMEZAD

Ugodno in ceneje na vseh oddelkih
blagovnice

PRIDITE — PREPRIČAJTE SE!

